

SZAKMAI PROGRAM CSICSERGŐ BÖLCSŐDE 2019-2020.

TARTALOMJEGYZÉK

INTÉZMÉNYI ADATOK	4
AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET	5
A SZOLGÁLTATÁS CÉLJAI, FELADATAI, ALAPELVEI	8
A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA	8
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAI	9
CÉLOK MEGFOGALMAZÁSA A CSICSERGŐ BÖLCSŐDÉBEN	9
BÖLCSŐDÉNK KIEMELT CÉLJAI	10
A SZOLGÁLTATÁS ALAPELVEI	13
A család rendszerszemléletű megközelítése	13
A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása	13
A családi nevelés elsődleges tisztelete	14
A kisgyermeki személyiség tisztelete	14
A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	15
A biztonság és a stabilitás megteremtése	15
Fokozatosság megvalósítása	16
Egyéni bánásmód érvényesítése	16
Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	17
A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása	17
SZEMÉLYI FELTÉTELEK	18
TÁRGYI FELTÉTELEK	19
AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS	20
INTÉZMÉNYEN BELÜLI KAPCSOLATOK	21
INTÉZMÉNYEN KÍVÜLI KAPCSOLATOK	21
SZÜLŐKKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS	22
SZAKMAI PROGRAMUNK ISMERTETÉSE	23
SZAKMAI PROGRAM ISMERTETÉSE HAVONKÉNTI LEBONTÁSBAN	30
Szeptember	30
Október	32
November	32
December	33
Január	34
Február	34
Március	35
Április	35
Május	36

Június- Július	38
Augusztus	38
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI	38
Családok támogatásának módszerei és lehetőségei	38
Családlátogatás	39
Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás	39
Napi kapcsolattartás	39
Egyéni beszélgetés	39
A szülőcsoportos beszélgetések	40
Szülői értekezlet	40
Szervezett programok	40
Indirekt kapcsolattartási formák	41
EGÉSZSÉGVÉDELEM AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD MEGLAPOZÁSA	41
AZ ÉRZELMI ÉS TÁRSAS KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE	41
A MEGISMERÉSI FOLYAMATOK FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTSÉGE	42
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI	42
Tanulás	42
Gondozás	43
Játék	47
Mozgás	47
Mondóka, ének	48
Vers, mese	48
Egyéb tevékenységek	49
Ünnepek	49
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI	50
„Saját kisgyermeknevelő”- rendszer	50
Gyermekcsoportok szervezése	50
Tárgyi feltételek	51
Napirend	51
Süni csoport téli napirendje	54
Napocska csoport téli napirendje	55
SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK GONDZÁSA	56
A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁST NYÚJTÓ INTÉZMÉNY, SZOLGÁLTATÓ KAPCSOLATRENDSZERE	58
AZ ALAPELLÁTÁSON TÚLI, CSALÁDI NEVELÉST SEGÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK	58
Időszakos gyermekfelügyelet	59
Nevelési tanácsadás	59

Egyéb szolgáltatások	60
Pöttöm torna	60
Só szoba.....	60
AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELENEK MÓDJA	60
FELVÉTEL RENDJE	60
A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS.....	62
Házirend szerepe és tartalma	62
A tájékoztatás módjai	63
Az ellátás alatti tájékoztatás módjai	64
AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK.....	64
A szülő joga	65
A gyermek joga	65
A bölcsődés gyermek jogai.....	66
A kisgyermeknevelő jogai	67
Érdekképviseleti Fórum.....	67
A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTÉSGÉNEK BIZTOSÍTÁSA	68
Szakmai továbbképzés.....	68
Házi továbbképzés	69
Önképzés	69
MELLÉKLETEK	71
BÖLCSŐDEI FELVÉTELI KÉRELEM.....	72
MEGÁLLAPODÁS.....	75
MEGÁLLAPODÁS- Időszakos gyermekfelügyelet	82
H Á Z I R E N D.....	84

INTÉZMÉNYI ADATOK

Intézmény neve: Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény
Intézmény székhelye: Cím: 9700 Szombathely, Bem J. u. 33.
Telefon: 0694/501-551, 0694/501-550
Fax: 0694/501-578
Nyitva tartás: H-P, 6-18-ig
Email: sebestyen.bianka@ebi.szombathely.hu
Honlap: www.bolcsodeszombathely.hu

Az intézmény ellátási területe: Szombathely és Térsége Szociális és Gyermejjóléti Intézményfenntartó Társulásban résztvevő települések (Szombathely, Vép, Sé, Gencsapáti, Torony, Ják, Ramocsa települések)

Intézmény telephelye:

Csicsergő Bölcsőde

Cím: 9700 Szombathely, Bem József u. 9.
Telefon: 06 94/505-636
Email: leibingerne.elvira@ebi.szombathely.hu
Férőhely: 46 fő

Az intézmény fenntartója:

Szombathely MJV Önkormányzata
9700 Szombathely, Kossuth L. u. 1-3.
Telefon: 0694/520-100
Képviselője: Dr. Nemény András, polgármester
Telefon: 0694/520-100
Email cím: polgarmester@szombathely.hu

Szakmai program készítője: Leibingerné Németh Elvira, bölcsődevezető

Elérhetőség: 06 94/505-636

Felülvizsgálati ideje: 2 év

Készítésének ideje: 2019. október 31.

AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET

A bölcsődénkben - a gyermekjóléti alapellátás részeként - a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését-gondozását végezzük, életkorának megfelelő étkeztetését biztosítjuk azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő képzésük, betegségük vagy egyéb ok miatt a gyermekek napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni.

✓ Ha a gyermek a 3. életévét év közben betöltötte, - a sajátos nevelési igényű gyermek 5. életévét - a nevelési-gondozási év végéig, augusztus 31-ig maradhat a bölcsődében. Amennyiben a gyermek szeptember 1. és december 31-e között tölti be a 3. életévét, - a sajátos nevelési igényű gyermek 6. életévét - a szülő, törvényes képviselő vállalja, hogy a gyermek ellátását a nevelési év végéig a bölcsőde biztosítja.

✓ Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Az Intézmény Felvételi Szabályzata is tartalmazza az ellátásra jogosultak körét és az ellátás igénybevételének módját.

A bölcsődébe Szombathely és Térsége Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulásban résztvevő településekről érkező 20 hetes – 3 éves korú gyermekeket is felvesszünk /lakcímkártyával igazolva/.

A bölcsőde alapellátás keretében napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára.

Vas megye lakosainak száma 2011. óta nagyobb mértékben nem csökkent, a csökkenés a természetes fogyás következmény. (<http://nepesseg.com/vas/>) Tehát városunkat, Szombathelyt is ugyanazok a demográfiai tendenciák jellemzik, mint a magyar települések többségét.

(https://www.nyugat.hu/tartalom/cikk/demografia_oregedes_szombathely_statisztika) Az elmúlt években a születésszám kis mértékben ugyan, de növekvő tendenciát mutat városunkban. A munkalehetőségek száma nem változott nagyobb mértékben az utóbbi időszakban. A környező településekről a bejárás könnyen megoldható. A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény 7 bölcsődéje a gyermekek szüleinek munkavállalását segíti elő, a rugalmas, szülők igényeihez igazított nyitva tartásával alkalmazkodik a munkavállalók szükségleteihez. Az intézmény segítséget nyújt akkor, ha a szülők átképzésen, munkaerő-piaci részvételt segítő programban vesznek részt, vagy középiskolai, felsőfokú tanulmányokat

folytatnak. A bölcsőde biztosítja a szülők betegsége vagy egyéb szociális ok miatti rászorultság esetén is a kisgyermek szakszerű ellátását.

Bölcsődénk a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény tagbölcsődéjeként működik a Derkovits Gyula városrészen, amely a város nyugati felén terül el. Ezen a lakótelepen elsőként nyitotta meg kapuit 1965-ben és fogadta a környék gyermekeit. Jelenleg 46 férőhellyel rendelkezünk, 4 gyermekcsoportban várjuk a gyermekeket.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a város nyugati részén lakó családok, valamint a Gencsapáti, Torony és Sé településeken élők veszik igénybe elsősorban a bölcsődei ellátást bölcsődénkben. Pozitív tapasztalat, hogy a korábban már bölcsődénkbe járó gyermekek testvérei is hozzánk érkeznek a lakóhely közelségétől függetlenül.

Bölcsődénkben az elmúlt nevelési évben SNI-s gyermek nem volt beiratkozva, de az ezt megelőző évek mindegyikében megvalósult SNI-s gyermek(ek) ellátása. A kitöltött jelentkezési lapok és előzetes tájékozódás alapján a 2019-2020-as nevelési évben nem várható SNI-s gyermek.

Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek alacsony létszámban fordultak elő az elmúlt években.

Bölcsődei ellátás

A bölcsőde szakmai munkáját az irányadó jogszabályoknak megfelelően végzi, kiegészítve ezeket a módszertani levelekben megfogalmazott iránymutatókkal, valamint a helyi sajátosságokra, egyediségekre épülő Szakmai Programjában megfogalmazott előírásokkal.

A családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében-gondozásában.

A Szombathelyi EBI feladat ellátására az alábbi jogszabályok irányadóak:

- ✓ Magyar Köztársaság Alkotmánya
- ✓ 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló New Yorkban, 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről
- ✓ 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- ✓ 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

- ✓ 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- ✓ 259/2002. (XII.18.) Korm. rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről
- ✓ 235/1997. (XII.17) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok, a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- ✓ 1992. évi XXXIII. tv. a közalkalmazottak jogállásáról
- ✓ 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- ✓ I/2000. (I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésének feltételeiről
- ✓ 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végzők személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről
- ✓ 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- ✓ 1992. évi XXXVIII. tv. az államháztartásról
- ✓ 2000. évi C. tv a számvitelről
- ✓ 1993. évi LXXIX tv. a közoktatásról
- ✓ 1992. évi LXIII. tv a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvántartásáról
- ✓ 67/2007. (VII.10.) GKM – EüM - FVM – SZMM együttes rendelete a vendéglátó termékek forgalmazásáról
- ✓ 9/1985. (X.3.) EüM- BkM együttes rendelete az étkezéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról
- ✓ 18/1998. (VI.3.9 NM rendelet a fertőző betegségek, és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésről
- ✓ 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmassági orvosi vizsgálatokról és véleményezéséről
- ✓ 2011. évi CVIII. tv. a közbeszerzésekről
- ✓ 29/2003. (V.20.) ESZCSM rendelet a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközit működtetésének képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadás és felkészítő tanfolyamról

- ✓ 226/2006. (XI.23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról
- ✓ 78/2003. (XI.27) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságáról
- ✓ 67/2007. (VII.10. GM-EüM - FVM - SZMM együttes rendelete tartalmazza a korcsoportos bontásban a napi tápanyag és energia beviteli ajánlásokat
- ✓ 331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat és hatáskör ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- ✓ 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól
- ✓ 326/2013 (VIII.30) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- ✓ 6/2016 (III.24) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet módosításáról
- ✓ 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- ✓ Módszertani kiadványok, szakmai segédletek

A SZOLGÁLTATÁS CÉLJAI, FELADATAI, ALAPELVEI

A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermeknek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként,

szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi, etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést.

A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében fontos a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése. A csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében pedig, minél fiatalabb életkortól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a rehabilitációt és a rehabilitációt. Mindezek segítik az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAI

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a családban nevelkedő kisgyermekek napközbeni ellátásának és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes-3 éves egészséges és a 20 hetes-6 éves sajátos nevelésű igényű gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekvés. A sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációjának és rehabilitációjának segítése a gondozás, nevelés, az egyéni és a csoportos foglalkozások keretében, a győgy pedagógus irányítása alapján.

CÉLOK MEGFOGALMAZÁSA A CSICSERGŐ BÖLCSŐDÉBEN

Célunk a bölcsődei nevelésgondozás országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása a helyi sajátosságokhoz igazítva. A szakmai értékek megőrzése, továbbadása, a már kialakult gyakorlatok megerősítése, a dolgozók és a szülők nevelői szemléletének formálása, kapcsolatépítés.

Elsődleges célunk a gyermekek mindenkifelett álló tiszteletben tartásával nyugodt, kiegyensúlyozott légkör biztosítása, középpontban a gyermekkel.

Alapvető célunk a szakmai programban megfogalmazottak megvalósítása.

További célunk a szülők részvételének sokrétű biztosítása a nevelési folyamatban, kapcsolatok erősítése, család-bölcsőde együttműködési lehetőségeinek szélesítése.

BÖLCSŐDÉNK KIEMELT CÉLJAI

A Csicsergő Bölcsőde kötelező alapprogramján túl a következő célokat és feladatokat határoztuk meg:

- ✓ Terepintézményként aktív szerepvállalás a SZESZI-s hallgatók fogadásában, koordinálásában
- ✓ A bölcsődénkbe érkező SNI-s gyermekek számára szakszerű, magas színvonalú gondozást és nevelést igyekszünk biztosítani. A bölcsődei fejlesztés mellett a Pedagógiai Szakszolgálat gyógypedagógusa heti rendszerességgel végzi fejlesztésüket.
- ✓ **OM azonosító szám:** 201207
 - A 20/1997. (II. 13.) kormányrendelet 12/A.(3)-12/B.§.(1) bekezdése értelmében, bölcsődénk különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében gondozásba ágyazott rehabilitáció, rehabilitáció segítségét is végezheti.
 - A benyújtott jelentkezések alapján bölcsődénkbe 2019-2020-as nevelési évben sajátos nevelési igényű gyermek nem jelentkezett.

✓ **Egészségnevelés**

Kiemelt jelentőségű számunkra, hogy ebben a korai életszakaszban olyan szokásokat, szokásrendszereket alapozzunk meg, amelyek meghatározók lesznek a későbbiek során. A szokások, szokásrendszerek kialakításánál kiemelten számítunk a szülőkkel való együttműködésre. Arra törekszünk, hogy a gyermekekben már bölcsődés korban kialakuljon a természet iránti szeretet és tisztelet.

Céljaink, feladataink:

- helyes életritmus kialakításának megalapozása a bölcsődei jól szervezett és rugalmas napirend segítségével,
- a testi képességek fejlődésének elősegítése, mozgásigény kielégítése a szabadban és a csoportszobai, valamint a tornaszobai tevékenységekkel,

- helyes fogápolás, szájoápolás megismertetése, az egészséges fogfejlődés fenntartása, a fogazat védelme, a szájhigiéné igényének kialakítása
- levegőzés, időpontja és mértéke az évszaknak és időjárásviszonyoknak megfelelően
- a gyermekek egészségének védelme, edzése, a betegségek megelőzésére való törekvés,
- Sószoja rendszeres használatával immunerősítés, az ellenállóképesség növekedése
- az egészséges életmód, kultúrhigiénés szokások kialakítása az étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás terén.
- egészséges és biztonságos környezet megteremtése, amely a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges,
- szükségletek egyéni igény szerinti kielégítése.

✓ **Környezeti nevelés:**

A közvetlen környezetünkkel való ismerkedés, tapasztalatok gyűjtése során saját, aktív élményeket szerezhetnek a gyermekek, amely a valóság további felfedezésére, a természet megismerésére ösztönöz.

Céljaink, feladataink:

- a környezethez való pozitív viselkedési formák és magatartásmódok megalapozása, kialakítása, ösztönzése
 - az élővilág iránt érdeklődő, a természet kincsei iránt nyitott, gyermekek nevelése
 - a természetből adódó ismeretszerzés lehetőségeinek kihasználása, tapasztalatszerzés, a gyermekek közvetlen környezetében lévő élővilág megismertetése, megismerése, megszerettetése, az élő és élettelen környezeti tényezők megismerése (játszóudvar, sziklakert, fűszernövénykert ...)
 - a környezeti nevelésünk alapját az évszakok váltakozására, a természet közvetlen megfigyelésére és a zöld jeles napokról való megemlékezésre építjük
 - szemléletformálás, környezettudatos magatartás kialakítása (szelektív hulladékgyűjtés, kupakgyűjtés, papírgyűjtés)

- udvar közös szépítése a családokkal
 - játékok készítése újrahasznosított anyagokból
- kisgyermeknevelők természetismereti tudásának gyarapítása – házi továbbképzések, kiselőadások segítségével
- a kisgyermeknevelők lehetővé tegyék a környezet tevékeny megismerését, alkalmat, időt, helyet, eszközöket biztosítsanak a spontán tapasztalatszerzéshez.

Céljaink és feladataink megvalósítása érdekében az alábbi programokat tervezzük:

- ✓ természetes anyagok megismertetése: virágok, falevelek, ezek préselése, ragasztása
- ✓ őszi lombhullás megfigyelése, falevelek közös begyűjtése
- ✓ rügyező, virágzó fák megfigyelése
- ✓ zöldségekkel, gyümölcsökkel való ismerkedés (szín, forma, íz, illat), zöldség-gyümölcsnap heti rendszerességgel
- ✓ zöld jeles napok kiemelt megünneplése
- ✓ növények csíráztatása, gondozása
- ✓ virágpalánták ültetése, öntözése, gondozása
- ✓ a természet kincseinek gyűjtögetése, megfigyelése (kavics, falevél, faág, makk, toboz, gesztenye ...)
- ✓ madarak etetése, madáretetők kihelyezése, madáreleség készítése
- ✓ állatok megnevezése, hangutánzás, mondókák, dalok az állatokhoz kapcsolódva
- ✓ állatbábok segítségével állatok megismerése, hangutánzás
- ✓ a bölcsőde udvarának lakói, megismerésük, megfigyelésük (madarak, rovarok, mókások, mozgás, hang, külső tulajdonságok)
- ✓ évszakok változásainak megfigyelése az udvar segítségével, őszi lombhullás
- ✓ sziklakert, fűszernövénykert gondozása
- ✓ időjárás megfigyelése (csapadékfajták), dörgés, villámlás
- ✓ szelektív hulladékgyűjtés, papírgyűjtés, kupakgyűjtés

Környezettudatos nevelésünknek köszönhetően várjuk:

- ✓ az élővilág iránt érdeklődő

- ✓ a növényeket, állatokat tisztelő, élőlényként kezelő gyermekek
- ✓ a természet kincseire, szépségeire felfigyelő, nyitott
- ✓ a közvetlen környezetére vigyázó, annak szépítésében részt vevő egyének.

A SZOLGÁLTATÁS ALAPELVEI

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A Csicsergő Bölcsődében fontosnak tartjuk, hogy a szülők már az első találkozás alkalmával betekintést nyerjenek a bölcsődei életbe, tájékoztatást kapjanak a bölcsőde működéséről, a bennük felmerülő kérdések megválaszolásra kerüljenek.

Igény szerint lehetőséget biztosítunk a bölcsődei életbe való betekintésre a „bölcsődekóstolgatás” alkalmával.

A felvételt nyert gyermekek szülei a kisgyermeknevelőkkel előre egyeztetnek időpontot a családlátogatásra. A családlátogatás alkalmával betekintést nyerhetünk a gyermek és szülei közvetlen környezetébe, lehetőség nyílik a felmerülő problémák nyugodt körülmények között történő megbeszélésére. A szülő bizalmába fogadja a kisgyermeknevelőt és elindul egy kölcsönös tiszteleten alapuló kapcsolat a bölcsőde és a család között.

A családlátogatáson kívül a napi kapcsolattartás, szülői értekezlet, szülőcsoportos beszélgetések, családi rendezvények, igény szerint egyéni beszélgetések tovább építik az együttműködést, a kapcsolat ápolását.

A koragyermekkorai intervenciók szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a

koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A koragyermekkori intervenció a gyermek-szülő tranzakciókra és gyermek családhoz kapcsolódó élményeire helyezi a hangsúlyt, valamint a szülőknek nyújtott segítségre, hogy maximálisan biztosíthassák gyermekük egészségét és biztonságát.

A kisgyermeknevelők folyamatosan nyomon követik a gyermekek fejlődését, viselkedésük alakulását. A kisgyermeknevelők által vezetett dokumentációk, mint a törzslap, fejlődési napló, üzenő füzet pontos vezetése tükrözi a gyermek egyéni fejlődését. Az itt jelentkező eltérések, változások észlelésekor jelzést tesz a családok felé. Alapvető törekvésünk, hogy minél korábbi életkorban a szükséges szakemberek bevonásával a gyermek fejlődésének elősegítése, a családok támogatása.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény életébe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására. Lehetőséget biztosít az intézmény ezen családi elvárások gyakorlatban megvalósítására is. Igyekszik eleget tenni más kultúrából érkező családok egyedi étkezési elvárásainak, akár sertéshús mentes diéták biztosításával. A kulturális különbségekből adódó nevelési-gondozási egyediségeket is figyelembe veszi és tiszteletben tartja a bölcsőde.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

Az kisgyermeknevelők rendszeresen vesznek részt továbbképzéseken, melyek hozzájárulnak szakmai tudásuk fejlődéséhez, valamint az intézmény lehetőséget biztosít és támogatja is azokat a munkavállalóit, akik szakmai fejlődésük érdekében tovább szeretnének tanulni vagy olyan szakmát szeretnének felsőfokú intézmény keretein belül tanulni, melyet a kisgyermeknevelői munkájuk során a még hatékonyabb és szakszerűbb munka érdekében fel tudnának használni. Rendszeresen akkreditáltat az intézmény szakmai napokat, továbbképzéseket. Szakdolgozói közül többen vettek részt képzők képzésén is, mely által saját dolgozóikat képezhetik tovább.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

A bölcsőde nagy gondot fordít arra, hogy a kisgyermek beszoktatása és bölcsődei léte során a fokozatosságot szem előtt tartsa. Figyelmet fordít arra is, hogy a gyermekek koruknak megfelelő táplálkozásban részesüljenek, valamint, hogy az étkezések során

biztosítva legyen a változatosság. A gyermekek étrendjében nem szerepelhet ugyanaz az étel két héten belül. Az intézmény ételmezésvezetői törekednek a heti étrend kialakítása során, hogy a gyermekek a főzeléktől a húsos ételekig mindent fogyasszanak. Az új ételek bevezetése egy kisgyermek étkeztetésébe is fokozatosan valósul meg.

A csoportszobákban a játszósarkok kialakítása, a játékok elhelyezése a gyermekek életkorának, fejlettségének, érdeklődésének és a csoport létszámának figyelembe vételével történik. A játékok állandó helye a csoport szokásrendszere is fontos tényezői a biztonság és stabilitás megteremtésének.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Visszaulva az előző nevelési alapelvekre, a bölcsőde a kisgyermek nevelése és gondozása során a fokozatosságot nagyon fontosnak tartja. A kisgyermek életében az első szocializációs intézmény, ahol olyan nevelést és gondozást kap, amely nagy hatással van a későbbi életére és kialakuló személyiségére. Fokozatosság érvényesül minden bölcsődében a beszoktatás alkalmával, a játékkészlet bővítése során, az ételekkel való ismerkedés alkalmával és a gyermeket körülvevő személyek, események kapcsán is.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érzésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

A kisgyermeknevelők a napi nevelési és gondozási feladatok során mindig figyelembe veszik a kisgyermek személyiségét, egyedi fejlődési ütemét. Igyekeznek minden tevékenységnél, úgy mint evésnél, alvásnál, játéknál is követni a kisgyermek saját ütemét. Minden gyermeknek mások az alvási szokásai és szükségletei, más az étkezési szokása és üteme, más játszási szokásai vannak, ezeket szem előtt tartva támogatják és segítik a gyermeket a bölcsődékben.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

Az intézményben a kisgyermeknevelők törekednek arra, hogy a gondozási feladatokba bevonják a kisgyermeket is. Türelemmel kivárják, míg a gyermek megpróbálkozik önállóan az öltözéssel, evéssel. Nem sürgetve a gyermeket, lehetőséget biztosítanak számára, hogy egyedül oldja meg ezeket a feladatokat. Gondozásnál pozitív visszajelzésekkel erősítik a kisgyermek egészséges én képének kialakulását, valamint folyamatosan törekednek annak megerősítésére. A gondozási helyzetek azok a kivételes alkalmak, amikor a kisgyermeknevelő kettesben lehet a „saját gyermekével”, csak rá tud figyelni és a gyermek is érezheti ennek a helyzetnek az intimitását, és hogy csak ő a fontos.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya.

Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

A kisgyermeknevelők lehetőséget biztosítanak a kisgyermek számára, hogy önállóan próbáljon megvalósítani, megoldani feladatokat. Azonban a nevelő nem hagyja magára a gyermeket, csak lehetőséget biztosít, hogy a gyermek megismerje tapasztalatszerzés útján saját képességeit, határait. Viszont a gyermek elakadása, elbizonytalanodása esetén egyből segítséget nyújt. Biztosítja a gyermek számára a szükséges időt, helyet, tárgyakat, gondoskodást, törődést, empátiát szükség szerint együtt játszást ahhoz, hogy a gyermek tanulni tudjon saját fejlődési ütemében.

SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Személyi feltételek a Csicsergő Bölcsődében	
Szakdolgozók: 9 fő	
Bölcsődevezető	1 fő
Szakképzett kisgyermeknevelő	8 fő
Technikai dolgozók: 3 fő	
Bölcsődei dajka	2 fő
Konyhalány	1 fő

Csicsergő Bölcsőde, bölcsődevezető: Leibingerné Németh Elvira

NYME - Csecsemő és kisgyermeknevelő BA, Sopron, 2015

NYME - Gyógypedagógus BA, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos
gyógypedagógiai tanár, Győr, 2006

BDF - Tanító, Szombathely, 2001

Szombathelyi Közgazdasági Szakközépiskola - Érettségi, Igazgatási ügyintéző,
Szombathely, 1997

TÁRGYI FELTÉTELEK

A Csicsergő Bölcsőde a Derkovits városrészen található tömbösített épületben. Épülete könnyen megközelíthető, két oldalról is parkoló veszi körül. Játzókertje nagy és tágas, két elkülönített udvarrészben mobilizálható udvari játékokkal és kerti bútorokkal.

A csoportszobák tágasak, világosak, a bútorzat új, a játékkészlet minden korcsoportnak megfelelő kínálatú. A játékok nyitott játékpolicokon vannak elhelyezve a gyermekcsoport életkorának megfelelő játékkészlettel. A csoportszobákban kialakított játéksarkok lehetőséget biztosítanak a szerepjátékok kibontakozására. A csoportszobák, gyermeköltözők díszítése az évszakok váltakozását, jeles ünnepek egymás utánját tükrözi.

A gyermeköltözőkben színes, jellel és névvel ellátott öltözőszekrények állnak rendelkezésre. Az itt található hirdetőtablán a szülők tájékoztatására szolgáló házirend, aktuális változások, hírek találhatók meg.

A csoportszobához és gyermeköltözőhöz közvetlenül kapcsolódó fürdőszobák világosak, színesek, tágasak. Törölközőtartóval, pelenkázóval és pelenkatartóval vannak felszerelve. Mindkét fürdőszobában található egy-egy zárható gyógyszerszekrény.

2011-ben a pályázati támogatásnak köszönhetően a bölcsőde emeletén kialakításra került egy 58 nm²-es játszócsoport. A játszócsoporthoz közvetlenül kapcsolódik egy gyermeköltöző valamint egy fürdőszoba. Az esztétikusan berendezett, tágas, nagy mozgásteret biztosító játszócsoport közkedvelt a szülők körében.

2017-től fejlesztő- és tornaszoba kialakítására került sor az emeleti szinten. A jól felszerelt, tágas tornaszoba remek lehetőséget kínál a nagymozgások gyakorlására, Pöttöm torna megvalósítására.

2018-ban Só szoba került kiépítésére a földszinten. A Só szobában természetes, adalékmentes Parajdi ásványi sóból kiépített só fal áll rendelkezésünkre.

2019-ben az emeleti szinten Baba-mama szobát hoztunk létre, ahol a bölcsődénkbe érkező szülők, családok fogadása nyugodt, kellemes, erre a célra berendezett körülmények között történhet. Játzósarok várja a kicsiket, ahol játékszőnyegen és kisasztalnál is felfedezhetik a játékokat. A szülők számára szórólapok, újságok, tájékoztatók remek olvasási és tájékozódási lehetőséget adnak. A Baba mama szoba egy csendes kis szegletében pedig szoptatási lehetőség is adva van a legkisebbek és anyukáik részére.

A bölcsődei játékeszközök mennyiségben, minőségben, anyagváltozatosságban korcsoportoknak és egyéni sajátosságoknak megfelelő lehetőséget biztosítanak, segítve a

társas kapcsolatok alakulását, az empátia és tolerancia készségének kialakulását és az én tudat egészséges fejlődését. A készségfejlesztő, utánzó és szerepjátékok, babák, bábok, mesekönyvek, konstruáló és építőjátékok a nagy-mozgást fejlesztő járművek, labdák, vizuális neveléshez szükséges játékok, finom-motorikát fejlesztő eszközök fogják biztosítani a gyermekek zavartalan játék tevékenységét. A játékkészlet összeállításának szempontjai:

- ✓ Egészségügyi: könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen, balesetet ne okozzon,
- ✓ megfelelő méretű legyen
- ✓ Pedagógiai: minden tevékenységformához megfelelő játékszerek legyenek
(manipulációs, konstruálás, szerepjáték, mozgásfejlesztő játék) Elhelyezése nyitott játékpoliccon, tárolóedényekben, a felügyeletet igénylő játékok kisgyermeknevelők által elérhető polcon
- ✓ Pihenősarok: a gyermek pihenési igényeinek kielégítésére: párnák, puha textil játékok, gyermekheverő, szőnyeg.

A helységek díszítése: A csoport egyéni arculatát dekorációval, a bútorok elhelyezésével alakítjuk ki. Ügyelünk arra, hogy a csoport dekorálása ne öncélú legyen, hanem kapcsolódjon az évszakokhoz, a csoport életéhez, és a gyerekek által készített alkotások is fontos szerepet kapjanak.

Textiliák: A textiliák anyaga, mérete, formája, színe harmóniát sugároz, a gyermekek komfortérzetét szolgálja.

AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS

A bölcsőde intézményen belüli és intézményen kívüli kapcsolatainak kialakításakor tiszteletben tartjuk a társintézményeket, törekszünk egy tartalmas, jó kapcsolat kialakítására, amely a kölcsönös érdeklődésen alapul. Mindez lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését és a folyamatos informálódást, így mi is megfelelő tájékoztatással tudunk szolgálni a hozzánk forduló családoknak.

A bölcsődén belüli személyes kapcsolattartást kiemelt fontosságúnak tartjuk a hatékony és minőségi munkavégzés érdekében. Az őszinte, nyílt kommunikáció és folyamatos tájékoztatás elengedhetetlen a mindennapok során, hiteles képet ad a bölcsődében dolgozó emberek személyiségéről, tevékenységéről.

INTÉZMÉNYEN BELÜLI KAPCSOLATOK

- Szülőkkel való kapcsolattartás
 - ✓ szülői értekezlet
 - ✓ beszoktatás
 - ✓ szülőcsoportos beszélgetés
 - ✓ családi füzet
 - ✓ napi kapcsolattartás
 - ✓ közösen szervezett programok
 - ✓ bölcsődekóstolgotó
 - ✓ Szülői Fórum megválasztása, működése
- Heti kapcsolat a bölcsőde orvosával, rendszeres információcsere érdekében
- Rendszeres kapcsolat a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálattal
- Napi kapcsolat a társbölcsődékkel
- Kapcsolattartás a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény Intézményvezetőjével, helyettesével, szaktanácsadóval
- EBI Gyermekvédelmi felelősével
- Egyesített Bölcsődei Intézmény Gyermekeiért Egyesület vezetőjével.
- Kapcsolattartás a gyakornokokkal
- Gazdasági Hivatal munkatársaival
- Élelmezési Csoport munkatársaival

INTÉZMÉNYEN KÍVÜLI KAPCSOLATOK

- Alkalmanként találkozás a körzet védőnőivel
- Külső kapcsolatok, társintézményekkel, támogatókkal, felkeresések, tájékoztatások
 - ✓ Kapcsolattartás a Pipitér Óvodával.
 - ✓ Kapcsolattartás a Brenner János Óvodával.
 - ✓ Kapcsolattartás a Humán Civil Ház munkatársaival
- Havi kapcsolat a képzőintézményekkel
- Szombathely Megye Jogú Város Önkormányzatával
- **Együttműködési megállapodások**
 - ✓ A bölcsődénk fogad közösségi szolgálatot teljesítő diákokat. A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény megállapodási szerződést köt az iskolákkal. A

közösségi szolgálatot teljesítő diákok feladatai: eszközkészítés, játékok fertőtlenítése, udvar rendezése. A tanulók munkáját kisgyermeknevelők, bölcsődevezető segíti, figyelemmel kísérik, ellenőrzik az elvégzett feladatokat

- Magyar Bölcsődék Egyesületével- szakmai információk, képzések, előadások

SZÜLŐKKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása. Az együttműködés kölcsönös, a gyermekről való gondoskodás közben a gondozónőnek figyelembe kell vennie az otthoni egyéni szokásokat.

A szülőkkel való együttműködés legalapvetőbb formája a napi beszélgetések, tájékoztatások.

A folyamatos tájékoztatás eszköze a rendszeresen vezetett családi füzet, mely tartalmazza a gyermekre vonatkozó aktuális és fontos információkat, a gyermek aktuális fejlettségi állapotát.

A hirdetőtáblán az általános, minden családot érintő aktuális programokról, változásokról, fontos tudnivalókról tájékoztatjuk a szülőket.

A szülői értekezlet elsősorban az általános, minden családot érintő nevelési kérdések megbeszélésére, a bölcsődei élet megismertetésére nyújt segítséget.

A szülőcsoportos megbeszélések már lehetőséget adnak a közvetlenebb, az adott csoportot érintő kérdések megvitatására, hiszen a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével történik, a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról. A közös beszélgetés, egymás meghallgatása segít a szülői kompetencia megtartását.

A szülői közösség képviselői segítik munkánkat, közvetítik a szülők jelzéseit, részt vesznek a bölcsőde programjainak szervezésében. (érdekképviseleti fórum)

A bölcsőde rendezvényei: Intézményünk sajátos, a családokat támogató funkciót vállal fel. Ennek jó eszközei a közös rendezvények, ünnepek szervezése, mely segíti a bizalom és pozitív kép kialakulását a bölcsődénkről. (adventi készülődés a családokkal)

A rendezvények időpontja tervezett, a szülők számára ismert. Az első szülői értekezleten ismertetjük az éves programunkat a szülőkkel, valamint írásos emlékeztetőt is készítünk és

rendelkezésre bocsátunk a tervezett programjainkról. A programok gyakoriságukban, témájukban a szakmai programunkhoz, helyi adottságokhoz, igényekhez, szükségletekhez igazodnak. Fontosnak véljük, hogy a szülőket aktívan bevonjuk a programok szervezésébe, lebonyolításába.

A programokról fényképes emlékeztetők készülnek, amelyek megjelennek az intézmény honlapján, facebook és instagram oldalán is.

SZAKMAI PROGRAMUNK ISMERTETÉSE

Bölcsődénk szakmai programja az *egészségnevelés és környezetvédelem* témáit dolgozza fel. Minden építő munka az alapoknál kezdődik. Nem lehet elég korán kezdeni az egészség, a körülöttünk lévő környezet, természet megismerését, szeretetét, harmóniáját. A gyermekek születésükkor belecsöppennek egy világba, ami szép és csodálatos lehet, ha tudnak benne élni, ha óvják és figyelmeztetik szerető, figyelő és látó szemek.

Az egészségnevelés és környezetvédelem fontosságát, személyiségformáló, szokás kialakító szerepét tekintjük programunk vezérfonalának. A tevékenységeket (játék, vers, mese, énekzene, énekes játék, rajzolás, mintázás, mozgás, stb..) mint egy gyöngyként erre fűzzük fel.

Így lesz komplex egész programunk, mellyel megalapozzuk a bölcsődébe járó gyermekek környezeti tapasztalatait, melyek később ismeretté, majd egész életre szóló tudássá alakulnak.

Családias hangulatú bölcsődénkben mind négy csoportszobának egyéni arculata van, sok növényvel, a természet kincseivel. Az alapvető ismeretanyagokat szinte észrevétlenül gyűjtik össze a gyermekek. Ahogy a természet körforgása történik, olyan mozgásban követjük mi is a környezetvédelemhez és egészségneveléshez tartozó témaköröket, az évszakokhoz és jeles napokhoz kapcsolódva.

Már az első szülői értekezleten ismertetjük és hangsúlyozzuk az egészséges táplálkozás jelentőségét. A szülők tájékozódhatnak arról, hogy mik az egészséges táplálkozás főbb kritériumai, mit érdemes a boltban vásárolni. Pl.: cukorkák helyett aszalt gyümölcsöket vagy kompótot, chipsek helyett gabonaszeletet, cukrozott, szénsavas italok helyett ásványvizet. Fontos a szülők formálása, annak tudatosítása, hogy az egészséges táplálkozás nemcsak a testi fejlettséget határozza meg, hanem a gyermekek szellemi teljesítőképességét is. Minden második héten tartunk gyümölcsnapot melynek során a gyermekek tevőlegesen is megismerhetik az egyes gyümölcsök külső tulajdonságait, illatát, állagát, színét stb. A kisgyermeknevelő közben tudatosítja, hogy a zöldség, gyümölcs nagyon egészséges táplálék.

A gyermekeken keresztül a szülőkre is lehet hatni, hisz egy ilyen foglalkozás után a gyermek, otthon is kérhet gyümölcslevest, készíthet gyümölcssalátát. Hangsúlyozzuk a környezet védelmének fontosságát, hogy olyan szokásrendszereket alakítsunk ki a gyermekekben, melyek majd az életkor előre haladtával meghatározóak lesznek akkor, hogy környezetükkel harmonikus kapcsolatban éljenek. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy bölcsődénkben szelektív hulladékgyűjtés folyik /papír, használt elem, ételmaradék/.

A Zöld jeles napok / állatok,- Föld,- víz világnapja, madarak és fák napja/ kiemelten szerepelnek programunkban.

Programjainkat úgy szerveznénk, hogy a sérült, sajátos nevelési igényű gyermekek számára is érdekes, figyelemfelkeltő, élmény dús, hasznos és fejlesztő jellegű legyen.

Nagy hangsúlyt fektetünk a szellőztetésre, hűvös időben, esős idő után is kint tartózkodnak az udvaron a gyermekek. A szülőktől az időjárásnak megfelelő ruházatot, gumicsizmát kérünk, hogy a gyermekek minél önfeledtebben ismerkedhessenek az őket körülvevő környezettel, az időjárás adta lehetőségekkel, a természet kincseivel.

A téli évszakokban is -5 fokig minden nap lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek, hogy szabad levegőn mozoghassanak.

„Hozz magaddal egy talpalatnyi zöldet” programmal kérünk minden szülőt, hogy a gyermekcsoportba egy szobanövényt hozzanak magukkal, melyet egész évben a gyermekekkel együtt gondozunk, öntözünk. Természetesen a nevelési év végén a növényeket haza lehet vinni. Külön öröm megfigyelni, hogy a növények mennyit fejlődtek az év során a gondos gyermekkezek munkája által.

Kiemelt hangsúlyt fektetünk az eszközhasználatok során, hogy a gyermekek ne érintkezhessenek semmilyen mérgező, vagy veszélyes anyaggal. A tevékenységek során a természetes anyagok használatára nagy figyelmet fordítunk, pl. ragasztó helyett csirizt, gyurma helyett, főzött gyurmát használunk, Húsvétkor a tojást nem festékekkel, hanem lilahagyma héjával színezzük.

A gyermekek alkotásainál is törekszünk a természetességre, levelekkel, terményekkel tevékenykedünk, a szülők által hozott újrahasznosított papírok felhasználásával.

Élővilág a bölcsődében

Az élőlényekkel való kapcsolatteremtés alapvető igénye a gyermekeknek. A rácsodálkozástól, a megfigyeléstől, az együttjátszásig sokféle érzelemmel, sokféle formában jelenik meg. Az élővilág nagy tárházából a kisgyermeket elsősorban az állatok érdeklik.

Figyelik és utánozzák mozgásukat, hangjukat. Ha lehet, megfogják, simogatják őket. A nyálkás, csúszós csigák, bogarak is érdekesek, nem idegenkednek tőlük – ha ez bekövetkezik, az már a felnőttektől tanult mozdulat. A tollas szőrös állatok, pedig egyenesen ellenállhatatlanok a gyermekek számára, nagy bennük a késztetés, hogy megérintsék őket. Ennek előkészítése a gondozónő feladata. Bölcsődénkben ilyen esemény pl. Húsvét közeledtével is előfordul, amikor igazi nyuszt hozunk a bölcsőde udvarára és a gyerekek figyelhetik, sőt meg is simogathatják.

A madarak – a bölcsőde elnevezéséből is következően – kiemelt figyelmet kapnak bölcsődénk udvarán, gondoskodhatunk róluk. Kettő kirakott madárodúnk van, amibe évről évre lakó költözik és egy madáretetőnk. A madáretetőt hideg téli napokon keresik fel a kismadarak - énekes rigó, kerti poszáta, vörösbegy, cinke, feketerigó vagy házi veréb -, fantasztikus élmény a megfigyelésük. Hangjuk, énekük szívet melengető! A madáretetés a „jó tett” érzése mellett kitartást, folyamatos odafigyelést igénylő munkát ad, cserébe sok-sok érdekes látnivalót kínál. Milyen izgalmas könyvben kikeresni a hozzánk járó madarak képét, hányan vannak, milyen eleséget adjunk nekik? Környezeti nevelési programunk egyik legkedvesebb része a madárkarácsony megünneplése szülőkkel, gyerekekkel közösen.

Az udvaron lévő fenyőfára készítenek karácsony ünnepe előtt magvakból, madaraknak való finomságokból karácsonyi díszeket és ezeket kötözik fel a fára, hogy örömet szerezzenek ezen a nagy ünnepen a kis jövevényeknek.

A növényekkel a gyerekeknek már más a kapcsolatuk. Mégis milyen csodálatos, hogy a földbe vetett kis magból gondos ápolás mellett virágzó növény lesz. Ha ők vetik el a magot, ők próbálkozhatnak a csíráztatással, hajtatással – nem feledkeznek el róluk. A növények behozzák a csoportszobába a természetet, ez különösen télen nagydolog. Képes a hangulatukat megváltoztatni a csíráztatott búza üde zöldje vagy egy hajtatott, virágzó gyümölcsfavessző. Jó alanyai a gyermekek kísérletező tapogatózásának, mert változásaik viszonylag gyorsak, napok alatt megfigyelhetők. A gyümölcsök, zöldség- és főzeléknövények felhasználásuk közben nyújtanak igazi tapasztalatokat. Gyümölcsnapjainkon közösen mosva, tisztítva, karikázva, reszelve, megtapintva, ízelve, ételnek készítve – nyújthatnak igazán

maradandó ismereteket, nem pedig tanítva, beszélgetve róluk. Mennyivel finomabb, amit magunk készítünk! Ma retek, uborka is kerül a vajás kenyérre, legközelebb saláta stb. Így igazi az ismerkedés. Ha lehetőség van udvarunkon saját kiskert vagy veteményeskert kialakítására, akkor az itt termesztett, nevelt növények, zöldségek melyeknek a gyerekekkel közösen viseljük gondját, közösen „szüreteljük” le munkánk „gyümölcsét” nagyobb értéke lesz mindnyájunk számára. Így biztosabb a siker, hogy minden gyerek megkóstolja azt a hagymát vagy paradicsomot, amit ő ültetett és gondozott.

A csoportszobák díszeként élénk színfoltokként pompáznak a közösen gyűjtött falevelek, gesztenyék, makkok, különböző magvak. De nemcsak díszítésként, hanem játékainkhoz, alkotásainkhoz jól használhatók az ős kincsei.

Az élettelen környezet a bölcsődében

Az élettelen természet tárgyaival, jelenségeivel a gyermekek kapcsolata hasonlóan sokrétű. A csapadék minden formája érdekes tapasztalatokat nyújt. Figyelni a záport az eresz alól, a teraszról, hallgatni az esőcseppek kopogását, csendes esőben kívánni meddig véd a fa lombja. Eső után játszani a tócsák vizével, papírcsónakot úsztatni, vizes lábnyomokat nézegetni, követni őket, ki merre szaladt, lesni az előbújó földgilisztákat. Hidegben betörni a pocsolyák jégvártait, gyorsan száradó, vizes alkotásokat készíteni, mind igen jó játék. A hóról nem is beszélve. „Hóangyalt” készíteni, hógolyókat gyúrni, egyszerűen csak belehemperegni, kis dombon szánkóval lecsúszni, majd egy kis havat magunkkal vinni a szobába, a jó melegre és nézni, mi történik vele, mi lesz belőle. Ha felolvadt, a tálban kirakni újra a hidegre, most mi történik vele. De ne csak lássunk, fogjunk, kicsit hallgatózzunk is. Hallgassuk a szél zúgását, nézzük, mint hajladoznak a fák, bokrok, hogyan kavarja a port, a homokot, viszi a faleveleket a szél.

Az élettelen természet a legtermészetesebb módon van jelen a kisgyermek játékaiban. A rögzös termőföld vagy a homok morzsolása, markolászása, a sima agyag, sár formázása, tapintása vagy lépegetések jó időben a füves vagy a kavicsos, bökös talajon, olyan biológiai ingereket közvetítenek, amelyek örökös nyomot hagynak a világ dolgaival ismerkedő gyermekben. A bölcsődés korú gyermek számára az eddig felvázolt szűkebb természeti környezet jelenti a „világot”. E világ felé egész figyelmével fordul, a körülötte levő személyek, élőlények, jelenségek, történések, dolgok, tárgyak felé. A kisgyermek számára természetes az ezekkel való ismerkedés, tapasztalatszerzés – a tanulás.

Ebben a természetes tanulásban, környezetével való ismerkedésben sajátítja el az életét megkönnyítő információkat, a felnőttekkel, gyermektársaival, a természettel kapcsolatos viselkedésformákat, s az együttes élményekből származnak érzelmei, művészi ihletésű alkotásai.

Bármely nevelési terület oldaláról közelítünk, mindegyik élményanyagát, forrását a kisgyermeket körülvevő környezet adja.

Egészségnevelés

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása már ebben az életkorban kiemelt jelentőségű feladat. A szülőkkel együtt olyan szokásokat, szokásrendszereket, viselkedési formákat alakítunk ki, melyek meghatározóak lesznek a későbbiek során.

Feladataink:

- ✓ A jól szervezett és rugalmas napirend segítségével, kialakítjuk a gyermekek helyes életritmusát.
- ✓ A testi képességek fejlődésének elősegítése, a mozgásigény kielégítése.
- ✓ A gyermek egészségének védelme, edzése, a betegségek megelőzésére törekvés.
- ✓ Az egészséges életmód, kultúrhygiéniés szokások kialakítása az étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás terén.
- ✓ A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.
- ✓ A szükségletek egyéni igény szerinti kielégítése.

Környezeti nevelés

A gyermekek aktivitásuk és érdeklődésük során tapasztalatokat szereznek a közvetlen és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezetről. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul ki a természethez, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

Feladataink:

- ✓ Egészséges környezet biztosítása, melynek ápolásában, védelmében a gyermekekkel együtt veszünk részt.

- ✓ Olyan tapasztalatok megszerzésének biztosítása, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.
- ✓ Elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket biztosítani a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak kialakítására.
- ✓ A környezethez való pozitív viselkedési formák és magatartásmódok kialakítása, a környezeti kultúra iránti igény megalapozása.
- ✓ A gyermek közvetlen környezetében lévő élővilág megismertetése és megszerettetése, az élő és élettelen környezeti tényezők közötti leglényegesebb összefüggések megvilágítása, a helyi adottságok, lehetőségek feltárásával, felhasználásával.
- ✓ A feladatok megvalósítását a 0-3 éves gyermekek körében, a következő életkori jellemzői teszik lehetővé:
 - ✓ cselekedeteiket mindig valamilyen érzelem kíséri
 - ✓ tevékenyek, aktívak, nyitottak, kreatívak
 - ✓ a körülöttük lévő világot érzékszerveikkel, tapasztalás útján ismerik meg
 - ✓ érzelmileg kötődnek az őket nevelő felnőttekhez, "modellkövetők"
 - ✓ családdal való szoros együttműködés,
 - ✓ családok szemlélete is a gyermekeken keresztül alakítható (a jó szokásokat a gyermekek hazaviszik)

Fontosnak tartjuk, hogy bölcsődébe lépéskor kedvező érzelmi hatások érijék a gyermeket, mert ez segíti szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, lehetőséget, teret ad én-érvényesítő törekvéseire. A szocializáció szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő, közös tevékenységek gyakorlása. A program megvalósulása olyan sokszínű tevékenységet kínál a gyermeki közösségben, amely különös tekintettel van a mással nem helyettesíthető játékokra. Ezért olyan bölcsődei életet szervezünk, amely a természetbarát, környezetbarát szemléletet sugallva, segíti a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratának (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat) fejlődését.

A környezettel való "együttélésre" nevelés magába foglalja a környezet tényleges védelmét, egyben a környezetkultúra közvetítése átadása történik. Egyfajta életmód, gondolkodás- és viselkedésmód, és ezeken keresztül a teljes személyiség fejlesztése valósul meg.

A környezet szóba beleértjük természetes és "mesterséges" környezetünket, vagyis, az ember által létrehozott környezetet is (sőt még a kulturális környezetet) és értelemszerűen magát az élő és élettelen természetet is.

Programunk a gyermek és a természet kapcsolatát helyezi a tevékenységek középpontjába. Ahogyan játszunk, reggelizünk, ebédelünk, pihenünk, ahogyan érzünk, alakulnak emberi kapcsolataink, ahogyan vigyázunk a vízre, az energiára, a szobák tisztaságára, gondozzuk kisállatainkat - ez mind környezeti nevelés.

Életformára, természetbarát életformára, magával az élettel lehet nevelni.

Hiszünk abban, hogy a gyermekek nevelése, születéskor veszi kezdetét, és folytatódik egy életen át. A bölcsőde szakmai programjának összeállítása során fontosnak tartotta, hogy a gyermekek bevonásával a szülők is részesüljenek a környezeti tudat- és szemléletformálásban. A környezeti nevelés a bölcsődei élet mindennapjait átszövi, és e tevékenység már az első szülőértekezleten kezdetét veszi, ahol ismertetjük és hangsúlyozzuk az egészséges táplálkozás jelentőségét, a környezet védelmének fontosságát. A szülők tájékozódhatnak arról, hogy mik az egészséges táplálkozás főbb kritériumai, mit érdemes a boltban vásárolni. Pl.: cukorkák helyett aszalt gyümölcsöket vagy kompótot, chipsek helyett gabonaszeletet, cukrozott, szénsavas italok helyett ásványvizet.

Fontos a szülők formálása, annak tudatosítása, hogy az egészséges táplálkozás nemcsak a testi fejlettséget határozza meg, hanem a gyermekek szellemi teljesítőképességét is.

Az intézmény környezeti nevelésre épülő szakmai programja évszakokhoz és zöld jeles napokhoz kötődve készült el, beleszöve a mese, mondóka, matematika jellegű, vizuális nevelés tevékenységeket.

Az évszakok változása rengeteg lehetőséget nyújt a környezeti nevelés alkalmazására, ugyanis a gyermekek az adott évszagnak megfelelően tapasztalhatják meg és élhetik át a körülöttük lévő környezet és természet csodáit.

Ebben az életkorban kiemelkedően fontos szerepet kell, hogy kapjon az érzelmi nevelés, amely elősegíti, és későbbiekben hozzájárul a gyermek környezetorientált értékrendszerének kialakításához. Az életkori sajátosságokból adódóan a kisgyermekek kíváncsiak, rácsodálkoznak a körülöttük lévő környezet elemeire, változásaira, a benne zajló folyamatokra. Nagyon aktívak, szeretnek segíteni, pl. részt venni a kerti munkákban, takarításban stb., ezért a gondozónők, szakemberek feladata, hogy bevonják őket a számukra megfelelő tevékenységekbe, hogy minél több tapasztalatot szerezhessenek a körülöttük lévő környezet mozzanataiból.

Az intézmény szakmai programja a környezeti nevelésre épít és a madárvilág bemutatását, megismerését dolgozza fel.

SZAKMAI PROGRAM ISMERTETÉSE HAVONKÉNTI LEBONTÁSBAN

ŐSZ

Ősszel a táj gyönyörű színekben pompázik, ahol a zöld, a sárga, a piros, és a barna színek árnyalatai dominálnak. A gyermekek megfigyelhetik, hogy az idő előrehaladásával egyre több levél válik színessé, majd fontos felhívni a gyerekek figyelmét arra, hogy ez a folyamat azt jelenti, hogy a természet lassan megpihen, nyugovóra tér és egy másik évszak veszi kezdetét. A levelek lehullásával kezdetét veszi az őszi kert rendbetétele, melynek során felhívjuk a figyelmet a kert gondozására, rendbetételére.

A levelek gereblyézése, összegyűjtése során a bölcsődés gyermekek megismerkedhetnek a kerti szerszámokkal, megtapinthatják a leveleket, megérezhetik az avar illatát, megfigyelhetik a földön-földben élő élőlényeket stb. Az udvaron lévő növény és állatvilág megfigyelésén túlmenően, a kisgyermeknevelő segítségével a gyermekek terméseket, kincseket gyűjtenek, de csak olyanokat, melyeket a természet adományozott számukra. Az udvar madárvilága rendkívül gazdag azon fajok szempontjából, melyeket a gyerekek is megfigyelhetnek az udvaron kihelyezett madáretető környezetében. Ősszel nemcsak a növényvilágban történik változás, hanem a költöző madarak is vándorútra kelnek, melyre a gondozónők és a szakemberek felhívják a figyelmet.

Szeptember: *Adaptáció*

A gyermekek felvétele bölcsődelátogatással, majd a kisgyermeknevelő családlátogatásával, valamint a szülővel történő fokozatos beszoktatással kezdődik.

Ezek a találkozások adnak alkalmat arra, hogy a szülők megismerjék a bölcsődei nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig a szülő segítségével megismeri a gyermeket, annak egyéni szokásait.

Ebben a hónapban történik a gyermekek folyamatos beszoktatása. Igyekszünk a tárgyi feltételeket, a napirendet a megtapasztalt új igényekhez, sajátosságokhoz úgy igazítani, hogy kialakítsuk a helyes szokásokat. Állandó támogatással, biztatással, felvilágosítással segítjük a szülőket a beszoktatás során. A sérült gyermekek szülei számára több időt biztosítanánk az adaptációra ha szükséges, maximálisan igazodva a gyermek igényeihez.

Szeptember: „Mobilitási Hét”**Programok:**

- ✓ **“Biomanók napja”:** biozölkségekkel, gyümölcsökkel ismerkednek ezen a napon a gyermekek. A kisgyermeknevelőkkel közösen mossák, darabolják, reszelik, kóstolják az egészséges termékeket. Ennél a tevékenységformánál összekapcsolódik a környezetvédelem és az egészséges életmód. Ebbe a tevékenységbe bevonnánk a sérült gyermekeket is.
- ✓ **“Környezetvédő születik”** logó elkészítése természetes anyagokból – falevél, termések, magok felhasználásával.
- ✓ **Autómentes nap:** szeptember 22. 1997-ben La Rochelle-ben, egy franciaországi városban rendeztek először autómentes napot. 2002-ben több mint 40 magyar városban tartották meg az autómentes napot. A rendezvény egyik *hosszú távú célkitűzése* az, hogy rávegye a rendszerint autóval munkába, iskolába vagy kikapcsolódni járó polgárokat, hogy az utazáshoz *fenntartható alternatív közlekedési módokat* vegyenek igénybe. Ilyen módon hozzá kíván járulni a polgárok egészségének és életminőségének javításához. Hagyományosan minden évben megfogalmazzuk az aktuális mottónkat.
- ✓ A gyermekcsoportok figyelemfelhívó plakátokat készítenek, amelyeket az átadókban jól látható helyre tesznek ki. Ezzel is ösztönzik a szülőket, családokat, hogy ezen a napon minél többen hagyják otthon autóikat és gyalog, kerékpáron vagy tömegközlekedéssel közelítsék meg a bölcsődét, illetve munkahelyüket. A bölcsőde udvarán a gyermekek a gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályaival ismerkednek játékos formában a kisgyermeknevelők vezetésével.
- ✓ **Takarítási világnap:** A takarítási világnap nem kötődik egyetlen konkrét dátumhoz sem, minden évben egy szeptember 20-a körüli hétvégén ünneplik. Jelszava: Gondolkodj világméreteken és cselekedj otthon. A tanulás egyik formája ebben a korban a játékos tapasztalatszerzés. Mindezek tudatában szerveztük, illetve terveztük meg takarítási világnapunkat. Témául a szelektív hulladékgyűjtést választottuk. A gyermek méretű szelektív kukákba a gyermekek és kisgyermeknevelők együtt válogatják és helyezik el a hulladékokat.
- ✓ A hónap során begyűjtött műanyag kupakkal logikai játékokat találunk ki, majd karitatív célokra ajánljuk fel.

- ✓ **Magyar Népmese Napja:** szeptember 30. Szeptember 30-án, Benedek Elek születésnapján ünnepeljük a Magyar Mese Napját. Óriási mesekincset hagyott ránk a múlt. Benedek Elek jókora csokrot gyűjtött össze és hagyott ránk ebből a sok színben pompázó világból. Bölcsődénkben ezen a napon a csoportokban mondókázás, mesemondás zajlik, majd a kisgyermeknevelők által előadott mesét élvezhetik a gyermekek és szülők egyaránt.

Október: *Állatok Világnapja*

Ezen a napon előtérbe kerül az állatok védelme, gondozása. Az állatokkal, kapcsolatos mondókákkal, versekkel, énekekkel ismerkednek meg a gyerekek. Beszélgetünk életmódjukról, táplálkozásukról, tulajdonságaikról. Megfigyeljük az udvarban élő élőlényeket, mókust, madarakat stb. Hangsúlyozzuk a madárvédelem, madáretetés szükségességét. Gondoskodunk a madarak eleségéről, kihelyezzük a madáretetőket, a csoportszobából is jól látható fákra. Megemlítjük a védett, a költöző és az állandó tartózkodású madarakat.

Zöldségekből, levelekből, termésekből állatokat készítünk gyerekekkel. Kiállítást szervezünk a gyermekek által készített termésfigurákból, amit a szülők, a szomszédos óvodák gyermekei, valamint az iskolás gyermekek is megtekinthetik. Csak olyan terméseket használunk fel, amit a természetben mi magunk is megtalálunk, gyűjtünk. Az elkészült termésállatokat eredeti élőkönyezetükben igyekszünk elhelyezni (erdő, mező, tó, stb.).

Október: *Szülőcsoportos beszélgetések*

Megtartjuk az első szülőcsoportos beszélgetéseket. Fő témája: a beszoktatás tapasztalatai, a napirend megfelelő kialakítása és a további programok ismertetése.

November: *Márton nap*

Libás énekeket, dalokat, mondókákat mondunk, közben kukoricát morzsolunk.

A hagyományhoz kapcsolódva a Pipitér Óvodában meghívást kapunk. Itt a gyermekek találkozhatnak élő lúddal, akit az előző nap morzsolt kukoricával etethetnek. Majd mindenki kedve szerint fogyaszthat a különféle Márton - napi finomságokból. A jeles napot az óvoda szervezésében lampionos felvonulással zárjuk.

TÉL

Télen a természet alszik, melyet az is jól tükröz, hogy rövidek a nappalok. Jellegzetes színként a fehér és a szürke dominál, melyek hideg színek, de ugyanakkor megjelenik a Karácsonyra való készülődés, amely rengeteg meghittséget hordoz magában.

Fontos, hogy a kisgyermek megfigyelje az évszakhoz kötődő csapadékformákat (hó, dér, zúzmara, eső), figyelje meg a természetben betöltött szerepüket.

Ebben az időszakban hangsúlyosabb szerepet tölt be a madarak gondozása, a madárodúk karbantartása, a madarak etetése. A népi hagyományörzés nagy szerepet játszik a Karácsony és a farsang témakörénél.

December: Mikulás várás

A Mikulás megérkezését több hetes készülődés előzi meg. Fontosnak tartjuk, hogy a Mikulással való találkozás pozitív élmény legyen a gyermekek számára. Így a várva-várt Mikulás a csoportszobába érkezik meg és foglal helyet a gyermekek között.

Énekekkel, mondókákkal, érzelmi ráhangolással telik a várakozás. A Mikulás minden gyermeknek személyesen adja át a kis csomagot.

December: Madárkarácsony

Folyamatosan gondoskodunk a madarak téli etetéséről, így sok kismadár rendszeresen vissza jár már az etetőhöz, és könnyű megfigyelni őket. Ezen a napon a madarak számára fűzért készítünk dióból, magokból, és feldíszítjük vele a fát. Nagy élmény a gyermekek számára, mikor 4-5 kismadár egyszerre falatozik.

December: Advent

Az intézmény bejáratának előtere Advent ünnepének megfelelően felöltözik, jelezve a Karácsonyra való készülődést. A gyermekek és a kisgyermeknevelők adventi koszorút és különböző dekorációkat készítenek környezetbarát anyagokból, melyek díszítik a csoportszobákat. Délután a szülők részt vehetnek a népi hagyományörző foglalkozásokon,

ahol csuhézás és egyéb kreatív műhelymunka várja őket, miközben népi zenei aláfestés szól. A Brenner János Óvoda betlehemi előadással örvendezteti meg az egybegyűlteket.

Január: Szülőcsoportos beszélgetések

Témája a farsangi előkészületek, ötletek, a gyermekek fejlődése, az elmúlt időszak értékelése, elemzése. Aktuális problémák, kérések átbeszélése.

Február: Farsang

Az előkészületek során megtörténik a csoportszobák, átadók díszítése aktualitásnak megfelelően, a farsangi szokások és hagyományok figyelembe vételével.

„Ötletbörze”- a szülők javaslatait, elképzeléseit meghallgatva bevonjuk őket a jelmezkészítésbe.

A Farsangi mulatságon a kisgyermeknevelők is beöltöznek, ropogtatnivaló, gyümölcsle, vidám zene biztosítja a jó hangulatot.

Madarak farsangja: Madárkalácsot készítünk. A madarakkal való állandó kontaktus miatt közel kerülnek hozzájuk a gyermekek, a napi program részévé válik azok figyelése.

TAVASZ

Tavasszal ébrednek a természet, megjelennek a rügyek, a levelek, virágok. Ebben az évszakban kezdődik el a tavaszi nagytakarítás, a kert rendbetétele, a növények ültetése és az udvari kiskert kialakítása. A gyerekek megfigyelik, hogy hogyan kell elültetni a magot, sőt ők is segédkeznek benne. Az elültetett mag fejlődését nap, mint nap nyomon követik a gyerekek, továbbá tudatosítjuk bennük, hogy a növények számára biztosítani kell a növekedéshez szükséges feltételeket, gondozni, óvni kell őket.

Fontos, hogy ebben az évszakban minél többen legyenek a bölcsődések a szabadban, mivel a természet napról napra változik, amit a kisgyermek tapasztalatszerzés útján tud megismerni. Ebben az évszakban számtalan környezetvédelmi jeles nap van, amit ünneplünk.

Március: Víz Világnapja: március 22.

A csoportszobákban vizes játékokat játszunk, vízben élő élőlényeket készítünk természetes anyagokból, megismerkedünk a vízi járművekkel. Tudatosítjuk a víz szerepét az emberek, növények, állatok életében. A Borostyán Oktató Központba ellátogatunk, ahol az ott dolgozó munkatárs különböző a vízzel kapcsolatos élőlények életét mutatta be játékos formában. A vízi állatok mozgását utánozó játékos tornát végzünk, majd pedig a teknősbéka simogatás következik.

Április: Húsvét

A Húsvét, mint ünnep kiváló lehetőséget nyújt a néphagyományörzésre, a kézműves foglalkozásokra, valamint a színek birodalmának felfedezésére. A nyuszi várás a bölcsődében megfelelő ráhangolással: mondókákkal, dalokkal, történetekkel válik izgalmassá. Az ünnephez kapcsolódó népszokások megjelennek a heti tervben és a gyermekek tevékenységeiben.

A nyuszi az udvarra rejti el az édességet és az apró játékokat. A szülők segítségével lehetőségünk van élő nyuszi simogatására.

Április: Szülőcsoportos beszélgetések

Főbb témája az óvodai beíratás, amelyre a meghívott vendégünk a Pipitér Óvoda vezetője, aki a szülőknek általános tájékoztatást tart az óvodai életéről, ezzel kapcsolatos elvárásokról.

Az elmúlt időszak átbeszélése, összegzése.

Április: Föld Napja: április 22.

Az intézmény bejáratának előterében Föld Napi kiállítást rendezünk be, növényeket ültetünk a bölcsőde udvarára, kavicsokat gyűjtünk és festünk, magokból, termésekből készítünk befőttet, képeket, rovarokat, madarakat, pillangókat készítünk, és festünk, stb. Megfigyeljük a vándormadarak visszaköltözését.

Április: Bölcsődék Napja (április 21.)

A 15/1998. NM rendelet módosításával, mely kimondja, hogy a bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap.

Ezen a napon a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény szervezésében egy közös napot töltünk el mindannyian a szakmai fejlődés vagy csapatépítés keretében.

Április: Szociális hét

Bölcsődénk szakemberei részt vesznek a Szociális hét keretében tartandó szakmai előadásokon, bekapcsolódnak a rendezvénysorozatba.

Május: „Bölcsődekóstolató”

A leendő bölcsődések betekintést nyerhetnek a bölcsőde mindennapjaiba. Megismerhetik a bölcsőde felépítését, tájékoztatjuk őket szakmai programunkról, rendezvényeinkről.

Május: Anyák napi ünnepség

Május első vasárnapja előtt kis versikével, virággal, apró ajándékkal köszöntjük az édesanyákat. Az előkészületekbe az édesapákat is bevonjuk, ezáltal erősítjük a család összetartozását.

Május: Gyermeknap

Május utolsó vasárnapja a gyermeknap. Bölcsődénkben már hagyománnyá vált, hogy ezt megelőző pénteki napon tartjuk. Az érdeklődőket hangulatos, színes, feldíszített udvarral várjuk. A rendezvényünkre a szülők, nagyszülők, testvérek is meghívást kapnak.

Változatos programokra, játékokra készülünk: a gyerekek megtekinthetnek egy kukásautót, mentőautót, rendőrautót. A családok számára játékos feladatokat találunk ki: pl.: célba dobás, ügyességi játékok. Kézműves kuckóval, arcfestéssel, lufi hajtogatással is készülünk a mozgás után elfáradt gyermekek, szülők számára.

Május: Madarak és Fák Napja

Az intézmény logója a Kékcinege, ami azt sugallja, hogy a környezeti nevelésen belül a madarász tevékenység fontos szerepet kap. Ezen a napon hangsúlyosabb tevékenységként jelenik meg a madarászat, a gyerekek szakember bevonásával megfigyelik a madárhangokat, a madarak testfelépítését, színezetét és a madarak ismertető jegyeit. A szülőkkel együtt ellátogatunk a közeli Csónakázó-tó partjára, ahol a bölcsődések megfigyelhetik a hattyúkat, vadkacsákat, vízityúkokat, esetleg kicsinyeiket.

A gyermekek ezen a napon a kisgyermeknevelők segítségével WC- papír gurigából távcsövet készítenek és az udvaron átsuhanó, a fák tetején megbúvó madarak figyelik.

NYÁR

Nyáron a gyermekek sok időt töltenek a szabadban, megfigyelik az udvar élővilágát, segítenek a növények gondozásában. A nyári napirend szerint sokszínű játéklehetőséget biztosítunk a gyermekek számára. Figyelemmel kísérjük a nyári évszak jellegzetességeit. Az ismert verseket, mondókákat, énekeket folyamatosan ismételjük a gyermekek játéktevékenységéhez, az időjáráshoz igazodva. A nyár a vizes játékok, a „cseppvár” építés időszaka. Közös gondozzuk, öntözzük a növényeket, míg télen a madarak etetésére, nyáron a madarak itatására is figyelünk, nagyobb edényekbe esővizet gyűjtünk és elsősorban az esővizet használjuk az öntözéshez. A homokozó játékokhoz is ilyenkor a vizet használjuk, a homoksütemény mellett nyáron főleg az alagutak, homokvárak, dombok formázhatók a víz segítségével. A játékos tapasztalatszerzések révén ismertetjük meg a gyerekeket a víz felhasználási lehetőségeinek minél sokrétűbb módjával. Nemcsak maga a víz, hanem maga a légkör is nagy magasságig vízpárával van tele, elsősorban a reggeli időszakban van lehetőség a párás fűvön mezítlábazni, a nedves homokban nyomokat hagyni. A víznek tulajdonsága, hogy mindenfélét felbont, felold, felvesz magába.

Ezt mi is kipróbáljuk a gyermekekkel. Nyári hűsítőként limonádét iszunk, cukorral keverjük. A természetben talált anyagoknál is megfigyeljük, hogyan hat a víz halmazállapotukra.

Június- Július: Szülői értekezlet

Az újonnan felvett gyermekek számára a bölcsődevezető megtartja az első összevont szülői értekezletet. Családlátogatás és a beszoktatás időpontja, menete megtörténik.

A gyermekek napirendjük szerint, a nap nagy részét a szabad levegőn töltik. A folyadékpótlásról folyamatosan gondoskodunk, a vizet árnyékos helyen, az udvaron helyezzük el.

Az átlagosnál több játékot biztosítunk: a plédeken, asztalokon konstrukciós játékok, gyurma, rajzeszközök, szerepjáték kellékei, stb. vannak kirakva, vizes játékokat játszunk, a homokozóban formázunk, várat építünk, sütünk, főzünk, a nagyobb gyermekekkel rövidebb sétákat teszünk. Nyári ügyelet igény felmérése, szükség esetén ennek biztosítása.

Július: Óvodalátogatás

A Pipitér Óvodába átvisszük azokat a kisgyermeket, akik oda felvételt nyertek. A leendő óvónők meglátogatják a bölcsődés gyermekeket. Az átmenetet szeretnénk ezzel megkönnyíteni, hisz megismerkednek a leendő óvó nénivel, az óvodai légkörrel.

Augusztus: Csoportváltás

A nyári zárás után a gyermekek zökkenőmentes bölcsődébe illeszkedésének segítése előtérbe kerül. A kisgyermeknevelők felkészülnek a csoportváltásra, esztétikus dekorációt készítenek, berendezik a csoportszobát. Megkezdődnek a családlátogatások az új gyermekeknél, igény szerint fogadjuk őket.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI**Családok támogatásának módszerei és lehetőségei**

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A

kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

Családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló

találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszereplő bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Szervezett programok

A családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése, a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében. Több fajtájuk lehet, pl.: előadás, beszélgetés neves szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással és adott esetben vásárlási lehetőséggel egybekötve, vagy klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül bizonyos, kiszámítható rendszerességgel (pl. adventi készülődés). Ezek a közös élmények, az emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, a tájékozottság gyarapításával nagymértékben hozzájárulhatnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

EGÉSZSÉGVÉDELEM AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD MEGLAPOZÁSA

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására. A prevenciós feladatok megvalósításában szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb. Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás-vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekes esetében korrekatív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas helyiség, hidroterápiás medence vagy fejlesztő-, só-, fény-, hang-, zene-, mese-vagy alkotóterápiás szoba.

AZ ÉRZELMI ÉS TÁRSAS KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bátorító üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának szinterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák

fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is

A MEGISMERÉSI FOLYAMATOK FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTSÉSE

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció.

A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek

a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkori tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

○ Öltözködés:

A kisgyermeknevelőknek elég időt és lehetőséget kell biztosítani a gyermekek próbálkozásaira. Tapasztalataink szerint a gyermekek 1,5-2 éves korban már próbálkoznak az öltözködéssel. Öltözködés terén a gyermekek a teljes önállóságot még 3 éves korra sem érik el. A gyermeköltözőkben a gyermek bölcsődei jelével ellátott kissekreények, cipőtároló található. Az évszaknak megfelelő váltóruhát és váltócipőt a szülők itt helyezik el. A kisgyermeknevelők az önállósodási folyamat során verbális és nonverbális jelzéseivel biztatja, ösztönzi a gyermekeket. Nagyon fontosnak tarjuk, hogy a kisgyermeknevelők mellett a család is hasonlóan támogassa a gyermekek önállósodását az öltözködés terén.

- **Szobatisztaságra nevelés, WC használat:**
- **Pelenkaváltás:**

Pelenkaváltásra a gyermek biológiai szükségletinek, egyéni igényeinek megfelelően kerül sor. A kisgyermeknevelő biztosítja a pelenkaváltáshoz szükséges tárgyi feltételeket (textil pelenka, eldobható pelenka, a gyermek lemosásához szükséges eszközök, illetve szükség esetén a váltóruha). A pelenkaváltás művelete alatt a gyermek és a kisgyermeknevelő között folyamatos interakció van. A pelenkázást fektetve, illetve állva végezheti a kisgyermeknevelő. Amennyiben fekvé történik a pelenkaváltás, akkor a gyermek aktivitását figyelembe véve a kisgyermeknevelő leveszi a gyermek cipőjét és nadrágját. A vizeletes pelenkát leveszi, badellába helyezi, majd a gyermeket nedves törölkendővel letörli. Ezután felhelyezi a tiszta pelenkát, majd felöltözteti a gyermeket. Fertőtleníti a pelenkázó asztalt, majd a gyermek és a kisgyermeknevelő is kezet mosnak. A kisgyermeknevelő felügyeli a gyermek kézmosását, a gyermek önállósodási törekvéseit figyelembe veszi, lehetőséget biztosít rá. Állva pelenkázás esetén a pelenkázó asztal mellett helyezkednek el, a kisgyermeknevelő gyermekkel szemben guggol. Ebben az esetben elég, ha a gyermek nadrágját letolja, leveszi a vizeletes pelenkát, badellába rakja, ha szükségesnek látja, akkor a szennyeződést letörli a gyermek bőréről. Amennyiben a gyermek megérett rá, akkor a pelenka levétele után a kisgyermeknevelő felajánlja a WC használatát.

Széketes pelenka esetén a gyermeket le kell mosdatni. A kisgyermeknevelő a mosdatáshoz szükséges eszközöket előkészíti, a széketet letörli, majd a gyermeket a korának megfelelően kádban vagy a zuhanyzótálcára állítva lemosa. A lemosás során langyos, szappanos vizet használ. Kiemelés után a pelenkázó asztalon elvégzi a tisztázás folyamatát.

Szobatisztaságra nevelés:

A szobatisztaság komoly lépés a kisgyermek életében. Az első olyan elhatározás, amely során kényelmetlenséget vállal annak érdekében, hogy a felnőttek rendjébe beilleszkedjék. A szobatisztaságra nevelést mindig a szülővel közösen kell megtervezni akkor, amikor már a gyermek is hajlandóságot mutat az önállósodásra. A szobatisztaság kialakulásának feltétele a gyermek megfelelő pszichoszomatikus fejlettsége és együttműködési készsége. Bölcsődében fontos szerepe van a saját kisgyermeknevelő elismerésének, biztatásának.

2 éves kor körül érik meg a gyermek arra, hogy egyik napról a másikra, esetleg néhány heti próbálkozás után szobatiszta legyen. Tényleges szobatisztaságról akkor beszélünk, ha a gyermek érzi az ingert, jelez. A szobatisztaság nem egyenlő az ágytisztasággal.

A bölcsődében a szülőkkel együttműködve kezdjük el a szobatisztaságra nevelést. Amikor a szülők jelzik, hogy otthon már használják a bilit, WC-t, akkor a bölcsődében is hasonlóan járunk el. A pelenkázások alkalmával a kisgyermeknevelő felkínálja a kis WC-re ülés lehetőségét a gyermeknek. Amennyiben a két pelenkaváltás során a gyermek pelenkája száraz marad, lekerül a pelenka.

○ **Mosakodás:**

Az egészségnevelés és megőrzés részeként a mosakodás művelet készséggé, majd szokássá válik. Mosakodásra a napirend szerint – érkezéskor, reggeli előtt, ebéd előtt, uzsonna előtt, WC használat után, illetve szükség szerint kerül sor. A kisgyermeknevelő a gyermeket a korának megfelelően irányítja, segíti, felügyeli. A gyermek önállóan próbálkozhat a keverőcsap megnyitásával, miután a kisgyermeknevelő a mozdulatot megmutatta. A mosakodáshoz szükséges tárgyi feltételeket (szappan, törölköző, mosdó, keverőcsap, fésű, tükör) biztosítani kell. A kézmosás helyes technikája a látott minta alapján válik belsővé. A gyermek a jellel ellátott törölközőjét maga keresi meg, kezét töröl benne, majd visszahelyezi. Szükség szerint a kisgyermeknevelő segítséget nyújt, szóval irányít, dicsér, biztat.

○ **Alvás, pihenés:**

A gyermekek akkor játszanak önfeledten, akkor vesznek részt szívesen a gondozásban, ha egyéni igény szerint megfelelőidőt és lehetőséget biztosítunk pihenésre, alvásra is.

Gyermekheverőn, puha sarokban, kuckóban pihenhettek. Az alváshoz optimális feltételek (átszellőztetett szoba, csend, nyugalom, kényelmes fekhely és ruházat, állandó hely, alvócimborá) szükségesek. Alapkövetelmény, hogy minden gyermeknek saját ágya legyen, az ágyaknak állandó helye van, ezzel is támogatjuk a gyermek biztonságérzetének fejlődését. Egyéni bánásmóddal, testközelséggel, simogatással, halk énekkel, altató zenével segítjük az elalvást. Az ébredés után lehetőség van csendes játékra, ügyelünk arra, hogy a korábban ébredők ne zavarják meg társaik alvását.

- **Levegőzés:**

A csecsemő és kisgyermek számára a szabad levegőn tartózkodás hozzájárul a testi, lelki, értelmi, szociális és érzelmi fejlődéséhez. Bölcsődénkben a levegőztetés megvalósítása a teraszon és játszóudvaron történik. A levegőn való játék- illetve mozgáslehetőség tárgyi feltételeit előzetesen meg kell teremteni. Az évszakoknak és a időjárásnak megfelelően változik a szabad levegőn való tartózkodás ideje. -5°C alatt, sűrű ködben, orkán erejű szélben, sűrű szmogban, zuhogó esőben, hőségriadó esetén, magas UV sugárzás esetén nem levegőztetünk.

Az időjárásnak megfelelő ruházatot ad a kisgyermeknevelő a gyermekekre.

Fokozott figyelmet fordítunk a bőr védelmére (magas faktorszámú napozókrém használata), valamint a megfelelő folyadékmennyiség pótlására. Csecsemőt csak szűrt fényben napoztatjuk.

Amennyiben az időjárás lehetővé teszi nem csak a délelőtti folyamán, hanem uzsonna után is biztosítjuk a szabad levegőn való tartózkodás lehetőségét a gyermekeknek.

- **Étkezés:**

A bölcsődében tálaló konyha működik, mely jól felszerelt, a HACCP előírásainak megfelel. Az ételt a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény Napraforgó Bölcsődéjéből szállítják. A reggeli és az uzsonna helyben készül. A bölcsődében négyeszeri étkezést biztosítunk a gyermekek számára. Tej- és tojásallergia esetén is tudjuk biztosítani a diétás étrendet. Az étlapokat az ételmezésvezetők állítják össze, mindketten dietetikus végzettséggel rendelkeznek. Bölcsődénk HCCP kézikönyvvel rendelkezik.

Az étkezések megszervezéséhez, zökkenőmentes lebonyolításához figyelembe vesszük a gyermekek életkorát, fejlettségét, napirendet, elegendő idő biztosítását. Az étkezéssel kapcsolatban az a fő nevelési cél, hogy a gyermek jó étvágygal, örömmel, korának, fejlettségének megfelelő módon fogyassza az ételt. Ezért fontos, hogy az étkezéshez nyugodt körülményeket, a próbálkozáshoz elegendő időt teremtsünk. Fontos, hogy a kisgyermeknevelő a beszoktatás során ismerje meg a gyermek étkezési szokásait. Előfordulhat, hogy a csecsemő, otthon cumisüvegből kapja az ételt, s a kanál, pohár használatára a kisgyermeknevelő tanítja meg. Hosszú tanulási folyamat vezet addig, míg eljut a gyermek az önálló evésig. A kisgyermeknevelő az étkezések alkalmával különböző ismereteket nyújt, nevel, jó szokásokat alakít ki.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást.

A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás.

Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarkok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és tovább élését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása. A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszagztatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermeknek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

Ünnepek

Bölcsődénk szakmai programjából adódóan a jeles napok mellett kiemelt szerepet kapnak az úgynevezett ZÖLD jeles napok. Az ehhez kapcsolódó programokat igyekszünk a szülők bevonásával megszervezni. Így került sor bölcsődénk udvarán kiskert kialakítására, virágosítására, szelektív hulladékgyűjtés megvalósítására.

Az évszakokhoz kapcsolódva az ünnepekre való ráhangolódásban a szülők is aktívan részt vállalnak. Kézműves foglalkozások keretében karácsony és húsvét előtt a családokat hívjuk és várjuk, ahol szülők és gyermekek együtt barkácsolhatnak.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI

„Saját kisgyermeknevelő”- rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermeccsoportok szervezése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermeccsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja. A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermeccsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

A bölcsődei gyermeccsoport létszámát jogszabályok határozzák meg. Az előírtnál magasabb létszám szakmailag nem fogadható el, a megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási

problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra.

Fontos, hogy a gyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba járjon. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. Szakmailag támogathatóbb az életkor szerinti homogén csoport: egyrészt azért, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése még homogén csoportban sem könnyű feladat, másrészt a vegyes korcsoport előnyei (a nagyok húzóerőt jelentenek a kicsiknek, a kicsikkel való együttlét során empátiájuk, toleranciájuk nő) a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet- a bölcsődei ellátást nyújtó intézményt, szolgáltató épületét, játszó udvarát és egyéb helyiségeit- a jogszabályi és szakmai előírások a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

A folyamatos napirend kialakításának általános elvei:

- ✓ A gyermekközösség napirendjének úgy kell a közösség szükségleteit és igényeit kielégíteni, hogy közben az egyes gyermek szükségleteit és igényeit is figyelembe vesszük.
- ✓ Figyelembe kell venni a bölcsőde nyitva tartását, a reggeli nyitás és a délutáni zárás időpontját.
- ✓ A gyermek bölcsődei napirendjének kialakításánál az otthoni körülményekkel, eseményekkel mindenkor számolnunk kell. Arra törekszünk, hogy a gyermek bölcsődei napirendje és otthoni napirendje összhangban legyen.
- ✓ A gyermek szükségletei és igényei együtt változnak életkorával, fejlődésével (pl. csecsemőkortól nő az ébrenléti idő, csökken az étkezések száma, változik a gyermek mozgása, módosul játékigénye, stb.), így a szükségletek, igények kielégítési módjának is az életkornak megfelelően változnia kell. Ennek megfelelően külön kell kialakítani a csecsemő, a tipegő, valamint a nagycsoport napirendjét.
- ✓ A csoportok napirendje az év folyamán is módosul. Egyrészt a gyermekek fejlődésének, másrészt az évszakok változásának megfelelően (a szeptemberben 7-8 hónapos csecsemő júniusra csaknem másfél éves, az pedig, aki szeptemberben másfél év körül van, tavaszra már több, mint 2 éves, tehát mások a szükségletei; amellet télen a levegőzést több előkészület előzi meg, tavasztól viszont fokozatosan nő a szabadban való tartózkodás ideje, stb.). Egyéb körülmények is szükségessé tehetik a napirend módosítását. A csoportok napirendje tehát nem statikus, hanem azt a szükségleteknek megfelelően rugalmasan kell változtatni, de soha sem ötletszerűen, hanem mindig körültekintő megfontolás és megbeszélés alapján.

A napirend összeállításának gyakorlati szempontjai

- ✓ A napirendet olyan pontosan és átgondoltan kell megszervezni, hogy elegendő idő jusson valamennyi gondozási művelet nyugodt elvégzésére. A kisgyermeknevelő csak nagyon pontos átgondolás alapján tudja elvégezni sokirányú feladatait. Rossz megoldás, ha helyett az egyes gondozási műveletek végzését gyorsítják meg. Sem a gyermeknek, sem a gyermek iránt érdeklődő kisgyermeknevelőnek nem jó, ha a gondozási műveletek kapkodva, a lehető legrövidebb idő alatt bonyolódnak le. Az egyenletes, sietség nélküli, nyugodt munka feltételeit csak az intézmény átgondolt, összehangolt munkája teremti meg.

- ✓ Külön kell összeállítani minden gondozási egység s ezen belül külön a csoportok napirendjét, valamint a napirendhez szabva az egyes kisgyermeknevelők munkarendjét. A technikai személyzet munkarendje is rugalmasan a csoportok munkarendjéhez alkalmazkodik.
- ✓ Az egyes csoportok napirendjének kialakításakor gondosan figyelembe kell venni minden egyes gyermek életkorát, igényeit.

A gyermekek életkorának és az évszakoknak megfelelően őszi, téli, tavaszi, nyári napirend szerint neveljük, gondozzuk a gyermekeket bölcsődénkben.

Süni csoport téli napirendje

Gyermekek életkora: 24 - 35 hónap

Csoportlétszám: 12 fő

6.00 – 8.00 (igény szerint 5.30-tól)	A gyermekek folyamatos érkezése a bölcsődébe, átöltözés után a fürdőszobában kézmosás a szülővel, aki bekíséri a csoportba a gyermeket. Szabad játéktevékenység a gyermek igénye és hangulata szerint a csoportszobában. Szükség szerint pelenkacsere, WC használat kézmosás.
8.00 – 8.20	Folyamatosan, a gondozási sorrendnek megfelelően reggeliznek a gyerekek. Reggeli után szükség szerinti mosakodás.
8.20 – 10.00	Szabad játéktevékenység melybe a később érkező gyermekek bekapcsolódnak. Az aktuális napi program megvalósulása az évszaknak megfelelően. Tízórai elfogyasztása, szükség szerinti WC használat, pelenkacsere, lemosás, kézmosás.
10.00 – 10.35	Próbálkozás önálló öltözködéssel. Szabad játéktevékenység az udvaron vagy a csoportszobában.
10.35 – 11.20	Saját kisgyermeknevelővel folyamatos bejövetel az udvarról, vetkőzés. Pelenkacsere, WC használat, szükség szerint lemosás, kézmosás. Szabad játéktevékenység csoportszobában.
11.20 – 11.50	Ebédelés a saját kisgyermeknevelővel, étkezési sorrendnek megfelelően, szájöblítés.
11.50 – 15.00	Csendes pihenő a gyermekek alvásigényének megfelelően. Korábban ébredő gyerekeknek csendes játéktevékenység. Folyamatos ébredés után pelenkacsere, WC használat, szükség szerint lemosás, kézmosás
15.00 – 15.20	Uzsonnáznak a gyerekek, az étkezési sorrendnek megfelelően.
15.20 – 17.00	Szabad játéktevékenység a szülő érkezéséig.

Napocska csoport téli napirendje**Gyermekek életkora: 33 - 43 hónap****Csoportlétszám: 10 fő**

6.00 – 8.00 (igény szerint 5.30-tól)	A gyermekek folyamatos érkezése a bölcsődébe, átöltözés után a fürdőszobában kézmosás a szülővel, aki bekíséri a csoportba a gyermeket. Szabad játéktevékenység a gyermek igénye és hangulata szerint a csoportszobában. Szükség szerint pelenkacsere, WC használat kézmosás.
8.00 – 8.20	Folyamatosan, a gondozási sorrendnek megfelelően reggeliznek a gyerekek. Reggeli után szükség szerinti mosakodás, szabad játéktevékenység.
8.20 – 10.05	Szabad játéktevékenység melybe a később érkező gyermekek bekapcsolódnak. Az aktuális napi program megvalósulása az évszaknak megfelelően. Tízórai elfogyasztása, szükség szerinti WC használat, pelenkacsere, lemosás, kézmosás.
10.05 – 10.40	Próbálkozás önálló öltözködéssel. Szabad játéktevékenység az udvaron vagy a csoportszobában.
10.40– 11.25	Saját kisgyermeknevelővel folyamatos bejövétel az udvarról, vetkőzés. Pelenkacsere, WC használat, szükség szerint lemosás, kézmosás. Szabad játéktevékenység csoportszobában.
11.25 – 12.00	Ebédelés a saját kisgyermeknevelővel, étkezési sorrendnek megfelelően, szájöblítés.
12.00 – 15.00	Csendes pihenő a gyermekek alvási igényének megfelelően. Korábban ébredő gyerekeknek csendes játéktevékenység. Folyamatos ébredés után pelenkacsere, WC használat, szükség szerint lemosás, kézmosás
15.00 – 15.20	Uzsonnáznak a gyerekek, az étkezési sorrendnek megfelelően.
15.20 – 17.00	Szabad játéktevékenység a szülő érkezéséig.

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK GONDZÁSA

A bölcsőde végezheti a sajátos nevelési igényű gyermekek korai habilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását is a gyermek legfeljebb 6 éves koráig /A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatóságról szóló 1997. évi XXXI. törvény/.

Fontos, hogy ezek a gyermekek minél korábban bekerüljenek a bölcsődébe, függetlenül attól, hogy a korai fejlesztést a bölcsőde biztosítja (szakértői szakvélemény alapján) számukra, vagy sem. A cél elsősorban az, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek részt vehessen a napközbeni ellátásban, számára biztosítani tudjuk az esélyegyenlőség lehetőségét.

A habilitáció a fogyatékos (veleszületett vagy kora gyermekkorban kialakult, 3 éves koráig), akadályozott gyermek életre való felkészítését, társadalmi életre alkalmassá tételét jelenti. A habilitációnál nagyon fontos az életkor, tehát minél korábbi a felismerés, annál korábban kezdődhet meg a fejlesztés, a gondozás. A segítségnyújtás tehát azt is feltételezi, hogy a gyermeknek napközben a bölcsődében biztosítjuk az ellátását, ugyanakkor a fejlesztést egy másik intézmény végzi. A bölcsődében a sajátos nevelési igényű gyermekek egészséges közösségbe való integrálása önmagában is fejlesztő hatással bír.

A sajátos nevelési igényű gyermek elhelyezési módja a bölcsődében

A sajátos nevelési igényű gyermek elhelyezési módja a bölcsődében:

Teljes integráció:

Amennyiben sérült gyermek kéri felvételét bölcsődénkbe, csak teljes integrációs elhelyezését tudjuk biztosítani a ház adottságai, a csoportok száma, valamint a tárgyi feltételek miatt.

Egészséges bölcsődei csoportban egy vagy két sajátos nevelési igényű gyermeket tudunk fogadni.

Ellátását két egészséges gyermek gondozásához szükséges személyi feltételek biztosításával oldjuk meg, így a csoportlétszám maximum 11 fő lehet. Abban a csoportban ahol, egy sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb 11 gyermek, ahol kettő sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb 10 gyermek, valamint ahol három-hat sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.

Amennyiben bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét, a csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig túlléphető. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, sajátos nevelési igényű gyermek napközbeni ellátását biztosítja,

együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását vagy a fejlesztő nevelését ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

A gyermek fejlődő személyiségét a genetikai, érési sajátosságok, az őt körülvevő környezeti hatások együttese határozza meg. Ezért fontos a családokkal együtt biztosítani a szükségleteit kielégítő, egyéni fejlődését elősegítő gondoskodást, nevelést, valamint az optimális személyi, és tárgyi környezet megteremtését a bölcsődében.

A Csicsergő Bölcsőde teljes integrációban, normál bölcsődei csoportban vállalja azoknak a gyermekeknek az ellátását, akikről a felvételtkor tudható vagy sejtethető, hogy fejlődésük eltér az átlagostól. A normál fejlődésű gyermekekkel való együttnevelés csak akkor valósítható meg, ha az integráció nem veszélyezteti sem a sajátos nevelési igényű gyermek, sem a csoport többi tagjának testi épségét és egészséges fejlődését, ezért a sajátos nevelési igényű gyermek csak próbaidő után nyerhet végleges felvételt az intézménybe.

A sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztését a Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szombathelyi tagintézményének Korai Fejlesztője, a gyermekek korának törvény által előírt óraszámában, a szakértői bizottság által meghatározott fejlődési területeket érintve végzi. A szükséges egyéni fejlesztések a Csicsergő Bölcsődében kialakított fejlesztő szobában zajlanak, amely játékkészletét a szakember a gyermekek igényeinek és fejlesztésük céljának megfelelően időnként változtatja. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődését a gyógypedagógus, az erre törvény által előírt dokumentációban rögzíti.

Sajátos nevelési igényű gyermek akkor vehető fel, ha a sajátos nevelési igényét szakértői bizottság megállapította. A gyermek 1-3 hónapos próbaidővel vehető fel.

Az ellátás megkezdése előtt a bölcsődevezető megállapodást köt a szülővel vagy törvényes képviselővel.

A felvétel feltételeit, módját a Szervezeti és Működési Szabályzat melléklete, illetve a Felvételi Szabályzat részletesen tartalmazza.

A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁST NYÚJTÓ INTÉZMÉNY, SZOLGÁLTATÓ KAPCSOLATRENDSZERE

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését.

Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Különös jelentőséggel bír ez a közös igazgatású integrált intézmények esetében. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

AZ ALAPELLÁTÁSON TÚLI, CSALÁDI NEVELÉST SEGÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK

A családtámogató szolgáltatások a bölcsődei alapellátás prioritása mellett szervezhetők.

A különböző szolgáltatások az alapfeladat ellátását nem veszélyeztethetik. A szolgáltatások személyi és tárgyi feltételeinek kialakításánál a kisgyermek nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát kell követni az egyes szolgáltatási formák eltérő jellegét figyelembe véve.

A szolgáltatásokat a gyermekek orvosi igazolás nélkül vehetik igénybe, ha elhelyezésük nem bölcsődei csoportban történik. A szülő nyilatkozatot ír alá, hogy gyermeke egészséges, és bemutatja a kötelező védőoltásokról szóló igazolást, illetve a Gyermkegészségügyi kiskönyvet. Valamennyi szolgáltatásért térítési díjat lehet fizetni, melyet jogszabály alapján a fenntartó – helyi önkormányzat esetén helyi rendeletében – szabályoz.

Az igénybevett étkezések díját és a szolgáltatás költségeit egyrészt a gyermekvédelmi törvény 151. §. Gyvt. 146. §-149. §. másrészt a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. (4)

bekezdésben foglaltak figyelembevételével kell megállapítani és a helyi pénzügyi szabályok szerint elszámolni.

Az alapellátáson túli, családi nevelést támogató szolgáltatások a következők:

- ✓ Időszakos gyermekfelügyelt
- ✓ Játzócsoporthoz
- ✓ Játék- és eszköz kölcsönzés
- ✓ Gyermekhotel
- ✓ Nevelési tanácsadás

Bölcsődénkben időszakos gyermekfelügyelet és nevelési tanácsadás igénybe vételére van lehetőség.

Időszakos gyermekfelügyelet

A szülő elfoglaltságának idejére, néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét a 8³⁰ – 12⁰⁰ óráig terjedő időszakra. Az időszakosan gondozott kisgyermeket a bölcsődei csoport üres férőhelyére tudjuk fogadni. Az időszakos gyermekfelügyeletet a gyermek törvényes képviselőjével kötött írásos megállapodás alapján biztosítjuk. A szolgáltatást csak egészséges gyermek veheti igénybe, a szülő a gyermek egészségügyi kiskönyvét bemutatja.

Az időszakos gyermekfelügyeletet **térítési díj ellenében** lehet igénybe venni. A szolgáltatás költsége minden megkezdett óra után 400 Ft. Igény szerint étkezést is tudunk biztosítani, melynek díja 464 Ft/nap (amely 27 %-os áfát tartalmaz).

A gyermekfelügyelet igénybevételét előzetes ismerkedés előzi meg, amely hozzásegíti a gyermeket, hogy az új környezetet könnyebben elfogadja.

A szolgáltatás igénybevételét előre kell jelezni az azt megelőző munkanapon.

Nevelési tanácsadás

Heti egy alkalommal bölcsődei szakember áll a szülők rendelkezésére. Nevelési, életviteli, gondozási feladatuk, szülői kompetenciájuk megerősítésében kaphatnak segítséget. Az anyai szerep megvalósításához olyan ösztönzést, segítséget, mintát kapnak, mely a meleg elfogadó anyai magatartást erősíti a gyermekükkel való kapcsolatukban. Valamennyi szülő számára ingyenes a szolgáltatás igénybevétele.

Egyéb szolgáltatások

Pöttöm torna

Bölcsődénkben lehetőség van szakember által vezetett mozgásos játék igénybevételére. Ennek helyszíne jól felszerelt, tágas tornaszobánk. A játékos tornán az egyensúlyérzék fejlesztését, járásbiztonságot, koordinációs képességet, az ügyesség kibontakoztatását, fejlesztését tartjuk szem előtt. Mondókás- mozgásos játékok formájában gyakorolhatják tornaeszközökkel a gyermekek a különböző mozgásformákat. A gyermekek életkori és egyéni sajátosságait ismerve a szakember és a kisgyermeknevelők tudatosan megteremtik azokat a feltételeket, amelyek a „fejlesztő funkció” gyakorlására, működtetésére lehetőséget adnak. A játékhelyzetek tematikájának kidolgozásakor és annak megvalósításában figyelembe vesszük a fokozatosság elvét, a gyermekek mozgás iránti természetes igényüket.

Só szoba

Só szobánk használata a bölcsődénkbe járó gyermekek számára ingyenes. Az ősztől tavaszig tartó időszakban a só szoba rendszeres használatával igyekszünk a gyermekek immunrendszerének erősítését támogatni. A só szobában énekes, mondókás játékok, „légző gyakorlatok” zajlanak az intenzívebb ki- és belégzés, a tüdő vitálkapacitásának növelése érdekében. A természetes só barlang hatását a Parajdi téglákból álló só falak segítségével biztosítjuk.

AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA FELVÉTEL RENDJE

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézménybe történő felvétel során alkalmazni kell a Felvételi szabályzat rendeleteit.

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény tagbölcsődéibe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a gyermek törvényes képviselője terjeszthet elő a bölcsőde által kiadott formanyomtatványon. A kérelmet az intézmény vezetőjéhez kell benyújtani.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos, vagy a háziorvos, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, illetve a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a gyermek törvényes képviselőjével megállapodást köt az alábbiakról:

- ✓ az ellátás várható időtartamáról
- ✓ a fizetendő étkezési és gondozási személyi térítési díj mértékéről, a fizetésre vonatkozó szabályokról.
- ✓ a szolgáltatások formájáról, módjáról.

Az ellátásra jogosultak köre:

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény tagbölcsődéibe a Szombathely és kistérsége bejelentett lakóhellyel rendelkező gyermek gondozható és vehető fel lakcímkártyája bemutatásával. Bölcsődébe a gyermek húszhetes korától harmadik életévének, SNI gyermek az ötödik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét, SNI gyermek az ötödik életévét betölti. A bölcsődébe való felvétel jelentkezési ideje minden év áprilisában van. Amennyiben üres férőhelyek vannak, a felvétel az év minden időszakában lehetséges. A szülők a bölcsődei felvételi kérelem kitöltésével és leadásával jelzik felvételi szándékukat.

A bölcsődébe járás feltétele, hogy a gyermek szülei munkaviszonnyal rendelkezzenek, valamint orvosi igazolás arról, hogy a gyermek egészséges és közösségbe mehet, illetve egyéb igazolások arról, hogy milyen jogosultság alapján kéri az ellátást. A felvételnél előnyt élvez az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

A felvételre jelentkezők előjegyzésbe kerülnek. A felvételtől ill., az elutasításról 30 napon belül értesítést kapnak a szülők.

A felvételt kezdeményezheti a szülő, törvényes képviselő, vagy annak beleegyezésével a területi védőnő, házi gyermekorvos vagy a háziorvos, családgondozó, gyámhatóság, szakértői bizottság.

Sajátos nevelési igényű gyermek akkor vehető fel, ha a sajátos nevelési igényét szakértői bizottság megállapította. A gyermek 3 hónapos próbaidővel vehető fel.

Az ellátás megkezdése előtt a bölcsődevezető megállapodást köt a szülővel vagy törvényes képviselővel.

A felvétel feltételeit, módját a Szervezeti és Működési Szabályzat melléklete, illetve a Felvételi Szabályzat részletesen tartalmazza.

A szülők a bölcsődei felvétel lehetőségéről az alábbi módokon szerezhethetnek tudomást: a bölcsőde honlapjáról, szórólapokról, személyes találkozás alkalmával, „Bölcsőde kóstolgatás”-kor, helyi médiából.

A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS

Házirend szerepe és tartalma

A házirendben foglalt előírások célja, hogy biztosítsák a bölcsődénk törvényes működését, a nevelés és gondozás zavartalan megvalósítását, valamint a gyermekek közösségi életének megszervezését.

- ✓ A házirendben megfogalmazott szabályok vonatkoznak a gyermekekre, szüleikre, az intézmény valamennyi dolgozójára, és a bölcsődét meglátogató külsős személyekre.
- ✓ A házirend felülvizsgálata legalább két évente szükségessé válik, még akkor is, ha erre nincs központi, illetve felsőbb rendelkezés.
- ✓ A vezetőségnek át kell tekintenie az éppen érvényes szabályzatot abból a szempontból, hogy megfelel-e a hatályos jogszabályi előírásoknak, érvényesülnek-e az előírásai, eleget tesz-e az intézmény által kitűzött szabályozási célnak.
- ✓ A jogalkotó, a fenntartó általában a törvényi, illetve a hozzá szorosan kapcsolódó rendeletek jelentősebb módosítása után rendel el kötelező házirend-felülvizsgálatot, amelynek célja, hogy az intézményi szabályok összhangban legyenek a megváltozott jogszabályi környezettel.

A szülők az intézményválasztással együtt a házirendet is elfogadják.

A Házirend a különböző jogszabályokban megfogalmazott jogok, köteleességek érvényesülésének helyi gyakorlata, az intézmény saját működésének belső szabályzója. Megvalósításával biztosítja a szakmai programban foglalt célok elérését, betartása kötelező a társadalmi együttélés szabályainak megfelelően a bölcsődei közösség és a szülői közösség minden tagja számára.

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény Csicsergő Bölcsődéjének házirendje tartalmazza a bölcsőde nyitva tartásának idejét, megjelöli azon személyek körét, akik a gyermeket a bölcsődébe vihetik, tájékoztatást ad arról, hogy a gyermekekért a szülő viseli a teljes felelősséget egészen attól, amikor átveszi a gyermeket, valamint addig, amíg át nem adja a gyermeket a kisgyermeknevelőnek. Külön felhívja a figyelmet arra, hogy csak egészséges gyermek hozható bölcsődébe, a családban előforduló fertőző betegségekről a bölcsődét értesíteni kell. Amennyiben a gyermek a bölcsődében betegszik meg, akkor a kisgyermeknevelő azonnal értesíti a szülőket, a szülő köteles mielőbb gondoskodni a gyermeke elviteléről. A szülő köteles gyermeke távolmaradását jelenteni, hogy az a térítési díj elszámolásakor ne jelentsen problémát. A szülő a gyermek bölcsődei beszoktatása alatt a gyermekével együtt a csoportszobában tartózkodhat, de csak olyan tevékenységet folytathat, amely se a saját, sem a többi gyermek nevelését/gondozását nem zavarja.

Az étkezési- és személyi térítési díjat előre jelzett napon kell fizetni. Ennek elmulasztása esetén a gyermeket a határnapot követően nem tudjuk a bölcsődében fogadni. Az alapellátáson túli szolgáltatásokért külön térítési díjat kell fizetni. A bölcsőde nyári és téli lezárását a fenntartó állapítja meg, a lezárás ideje alatt igény szerint ügyeletes bölcsődét biztosítunk.

Az ellátás körülményeit érintő kifogások vagy egyéb sérelem esetén a szülő panasszal élhet a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény vezetőjénél.

A tájékoztatás módjai

A bölcsődei szolgáltatás iránt érdeklődőket egész évben személyesen és a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény honlapján (bolcsodeszombathely.hu) folyamatosan tájékoztatjuk, a bekerüléssel kapcsolatos feltételekről és bölcsődénkben folyó eseményekről. A különböző városi rendezvényeken szintén jelen van a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény változatos programokkal, tevékenységekkel, mint kreatív kuckó kicsiknek, mozgásfejlesztő akadálypálya. Ezeken a programokon szintén személyesen informálódhatnak a szülők, valamint szórólapokat kaphatnak a bölcsődéről. Hosszú évek óta bevált módszer, hogy a telefonon, vagy személyesen érdeklődő családokkal közösen egyeztetünk egy időpontot, amikor bejönnek a bölcsődébe egy kis ismerkedésre.

Bölcsődénkbe a felvételt nyert családokat tájékoztatjuk a:

- ✓ az ellátás feltételeiről,
- ✓ az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról,
- ✓ az érték és vagyonmegőrzés módjáról,
- ✓ az intézmény házirendjéről, a napirendről,
- ✓ a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- ✓ a fizetendő térítési díjakról,
- ✓ bölcsődénk szakmai programjáról.

Az ellátás alatti tájékoztatás módjai

A bölcsődénkbe járó gyermekek és családjaik a bölcsőde aktuális programjairól, egyéb eseményekről, az intézmény elérhetőségeiről, a heti étrendről az gyermeköltözőben kihelyezett faliújságról tájékozódhatnak. A szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések, illetve személyes beszélgetések során kapnak további tájékoztatást. A Családi füzetben a gyermek egyéni fejlődéséről, a bölcsődei programokról (különös tekintettel a szakmai programban kiemelt programok) értesülnek a szülők. A Családi füzet nem pótolja a személyes, napi kapcsolattartást, csupán kiegészíti, megerősíti azt. Az egyéni beszélgetések célja a szülő tájékoztatása, beszélgetés a gyermek fejlődéséről, nevelési helyzet kezelése, egészségügyi probléma jelzése stb. Fogadóórák előre megbeszélte, egyeztetett időpontban történnek.

AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

A gyermekek alapvető jogait és kötelességeit „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló 1997. évi XXXI. Törvény szabályozza.

Bölcsődénk szorosan együttműködik a családokkal, azok szükségleteihez, igényeihez igazodva végzi a gyermekek napközbeni nevelését-gondozását.

Segítséget nyújtunk a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodunk a gyermekek

veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról.

A szülő kötelessége:

- ✓ a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel együttműködjön,
- ✓ a fizetendő térítési díjat időben rendezze,
- ✓ az intézmény házirendjét betartsa.

A szülő joga

- ✓ megválasztani a bölcsődét, melyre a gyermeke gondozását, nevelését bízta,
- ✓ megismerni a bölcsőde gondozási-nevelési elveit, házirendjét,
- ✓ megismerni a gyermekcsoport életét, ahol gyermekét gondozzák-nevelik,
- ✓ tanácsot, gyermeke fejlődéséről rendszeresen tájékoztatást kérni és kapni a kisgyermeknevelőtől, szakemberektől
- ✓ megismerni a gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat,
- ✓ a bölcsőde munkáját támogatni, segítő javaslattal, véleménnyel,
- ✓ kezdeményezni a Szülői Fórum létrehozását, mint megválasztó, illetve megválasztható személy; személyesen vagy képviselő útján részt venni az érdekeit érintő döntések meghozatalában,
- ✓ a szülő panasszal élhet a Bölcsődevezetőnél, a Szülői Fórum elnökénél vagy a fenntartónál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá a bölcsőde dolgozói kötelezettségszegése esetén.

A gyermek joga

- ✓ segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez.
- ✓ Személyisége kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához,
- ✓ a társadalomba való beilleszkedéshez;
- ✓ sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön;
- ✓ a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön; emberi méltóságát tiszteletben tartásuk,
- ✓ a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal - az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön;
- ✓ a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesüljön.

A bölcsődés gyermek jogai

A bölcsődés gyermek jogai a Magyarországi Pikler-Lóczy Társaság Nyilatkozata szerint:

A bölcsődében minden kisgyermeknek

1. joga van arra, hogy őt személyében elfogadják, joga van a megértő, tapintatos, tiszteletteljes bánásmódra. Joga van arra, hogy védve legyen a rejtett és nyílt erőszak akár tetteiben, akár szóban való legkisebb megnyilvánulásától is.
2. joga van arra, hogy odafigyelő, szeretetteljes, támogató kapcsolata alakulhasson ki a róla gondoskodó felnőttekkel, akik ismerik és tekintetbe veszik egyéni testi és lelki szükségleteit.
3. joga van az egészséges életmódra, arra, hogy törődjenek testi jóllétével: mindig egyéni igényeire tekintettel gondoskodjanak táplálkozásáról, öltözetéről, szabad levegőn tartózkodásáról, pihenéséről.
4. joga van arra, hogy a róla való gondoskodás közben, testi szükségletei kielégítése során is érzékelhesse a személyes, gyengéd bánásmódot. Joga van arra, hogy ne siettessék, és ne siessenek vele.
5. joga van személyi kapcsolatainak, életkörülményeinek, tárgyi környezetének állandóságára, arra, hogy napi életének eseményei előre láthatóak és áttekinthetőek legyenek számára. Joga van arra, hogy környezetére hatással lehessen, és ezáltal is pozitív képe alakulhasson ki önmagáról
6. joga van arra, hogy fejlődését figyelemmel kísérjék és elősegítsék, egyéni fejlődési ritmusát tiszteletben tartás és ne szembesítsék őt olyan elvárásokkal, amelyekre még nem érett.
7. joga van arra, hogy elegendő és megfelelő lehetőséget kapjon ahhoz, hogy önállóan tevékenykedjen, szabadon mozogjon és játsszon, joga van arra, hogy saját kezdeményezésére ismerkedhessen környezetével és ebben őt a felnőtt érdeklődéssel kísérje.
8. joga van arra, hogy a társakkal való együttélés tanulása során egy számára áttekinthető, kis gyermekcsoportban megkapja azt a támogatást, melynek segítségével jól és biztonságban érezheti magát.
9. joga van arra, hogy érzelmeit kifejezhesse: örömeiben osztozzanak, bánatában együtt érezzenek vele, ha szüksége van rá, megvigasztalják és indulatai kezelésében segítséget kapjon.

10. joga van arra, hogy a családjával való kapcsolatához olyan támogatást kapjon, amely hidat képez az otthon és a bölcsőde között, ezáltal szülei is nyomon követhessék mindennapjainak eseményeit. Joga van arra, hogy a bölcsődében töltött idő alatt is érezhesse azt, hogy számára a családja a legfontosabb.

Fontos az egyenlő bánásmód érvényesítése, a gyermek személyiségének tiszteletben tartása, az egyéni fejlettséghez és szükségletekhez igazodó szakmai munka.

Bölcsődénk gyermekjóléti ellátást biztosító intézmény. Háziarendünk a törvényben meghatározott keretek között állapítja meg a gyermekek és felnőttek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.

A kisgyermeknevelő jogai

A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogukat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

- ✓ munkájával kapcsolatban megilleti az a jog, hogy hozzájusson a szükséges információkhoz,
- ✓ megilleti az a jog, hogy személyét megbecsüljék – amennyiben a tevékenysége megfelelő színvonalú- kisgyermeknevelői tevékenységét elismerjék,
- ✓ a kisgyermeknevelő munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben,
- ✓ munkája során a gyermekek érdekeit tartja elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait,
- ✓ Jogvédelemre a Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezetéhez és a Magyar Bölcsődék Egyesületéhez, ill. munkaügyi döntőbírószághoz fordulhat.

Érdekképviselői Fórum

Bölcsődénkben szülőkből, kisgyermeknevelőkből álló Érdekképviselői Fórum működik. A tanév első szülői értekezletén választjuk meg a tagjait. A Fórum szükség szerint, de legalább évente egy alkalommal ülésezik. A felmerülő panaszokról, problémákról dönt, intézkedéseket

kezdeményez a megfelelő érdekképviselői szerveknél mely a gyermekek jogait szem előtt tartja.

Gyermekevédelem:

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézményben gyermekvédelmi felelős tevékenykedik. Ha a bölcsődében gyermeket veszélyeztető problémát észlelünk, a bölcsődevezetővel együtt koordinálja a gyermekvédelmi munkát.

A gyermekvédelmi felelős személyéről, elérhetőségéről a szülőket a nevelési év elején tájékoztatjuk, a házirendben feltüntetjük.

Célunk: a prevenció, a gyermek hátrányos helyzetének csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése illetve segítségnyújtás. Együttműködés a családokkal, különböző szakemberekkel. Olyan feltételek megteremtésére törekszünk, ahol minden gyermek biztonságban és jól érzi magát, és képességeit, készségeit a lehető legjobban ki tudjuk bontakoztatni.

Bölcsődénk a jelzőrendszer tagjaival team munkában dolgoznak, melynek célja, hogy különböző szakemberek a segítő tevékenység során, a saját területükön ellátott feladataikat, egymással konzultálva, egymás munkáját megismerve, támogatva, kiegészítve dolgozzanak a cél érdekében.

A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTÉSGÉNEK BIZTOSÍTÁSA

Szakmai továbbképzés

A kisgyermeknevelők továbbképzési kötelezettségüknek a minősített továbbképzéseken való részvétellel, az itt szerzett kreditpontokkal tehetnek eleget. A legjelentősebb módosulások 2018. július 1-től léptek életbe. A továbbképzési időszak ezzel a nappal, vagyis 2018. július 1-jével újrakezdődött. Az új továbbképzési időszak 4 évig, vagyis 2022. szeptember 30-ig fog tartani. A korábban megszerzett pontok csak részben kerülnek beszámításra, a szabadon választható kategóriába. Az új továbbképzési rendszer hármas szerkezetű, eszerint a kisgyermeknevelőknek kötelező, szabadon választott és munkakörhöz kötött képzéseken kell részt venniük. A kötelező továbbképzés az összpontoknak minimum 20 %-a, a munkakörhöz kötött továbbképzés minimum 40 %-a, a választható pedig maximum 40 %-a lehet. A középfokú végzettséggel rendelkezők 60 pontot, a diplomás végzettséggel rendelkezők 80 pontot gyűjtenek össze a 4 év alatt.

Bölcsődénk dolgozói jelenleg a választható továbbképzési pontokkal mindannyian rendelkeznek, ez a középfokú végzettséggel rendelkezőknél 24 pont, a diplomás végzettségűeknél 32 pont. A kötelező pontok a középfokú végzettség esetén 12 pont, diplomás végzettségnél 16 pont. A munkakörhöz kötött pontok középfoknál 24, míg diploma esetén 32 pont.

Az új képzési rendszer értelmében a bölcsődevezetők ún. vezetőképzésre kötelezettek, nem pedig a szabadon, kötelezően, munkakörhöz kötött pontok megszerzésére. A vezetőképzés alap szintjét a bölcsődevezető köteles teljesíteni a fent említett képzési időszakban, ellenkező esetben nem foglalkoztatható vezetői munkakörben. A vezető képzés kinevezésétől számított egy éven belül köteles a bölcsődevezető a vezetőképzést teljesíteni. Majd ezt követően kétévente ún. megújító képzés keretében újból vizsgát köteles tenni.

Házi továbbképzés

Házi továbbképzéseink keretében igyekszünk átadni egymásnak szakmai ismereteket, tapasztalatainkat, a korszerű neveléstudomány alapjait. Folyamatosan törekszünk arra, hogy a továbbképzéseken szerzett ismereteket átadjuk egymásnak, az új módszertani anyagokat feldolgozzuk, a gyermekcsoportok életével kapcsolatos feladatokat megbeszéljük. A pedagógus életpályamodell bevezetésével pedig külön hangsúlyt fektetünk a pedagógus kompetenciák további fejlesztésére. Havi rendszerességgel tartunk házi továbbképzéseket, melynek témáit és felelőseit szeptember hónapban egyeztetjük.

Minden nevelési évben nagy hangsúlyt igyekszünk fektetni a környezeti nevelésre, egészséges életmódra nevelésre. Az ehhez kapcsolódó játékok, dekorációk, zöld jeles napok kiemelt szerepet kapnak.

Önképzés

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képezi magát. A sokrétű munka színvonalas ellátásához elengedhetetlen a folyamatos fejlődés. Ehhez a bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmez kiadványokat, Internet használatának lehetőségét, audiovizuális eszközöket, valamint szakmai kiskönyvtárat.

MELLÉKLETEK

BÖLCSŐDEI FELVÉTELI KÉRELEM

A felvételre kért **gyermek** adatai:

Név	
Születési hely, idő	
TAJ- szám	
Lakcím	

Édesanya adatai:

Név	
Születési név	
Születési hely, idő	
Lakcím	
Telefonszám	
Foglalkozás	
Munkahely neve, címe	
Munkahely telefonszáma	

Édesapa adatai:

Név	
Születési név	
Születési hely, idő	
Lakcím	
Telefonszám	
Foglalkozás	
Munkahely neve, címe	
Munkahely telefonszáma	

Házastárs, élettárs adatai:

(amennyiben nem azonos a fentivel)

Név	
Születési név	
Születési hely, idő	
Lakcím	
Telefonszám	
Foglalkozás	
Munkahely neve, címe	
Munkahely telefonszáma	

Eltartott gyermekek száma összesen:..... fő

A további eltartott gyermekek	
neve:	születési ideje:

A **bölcsőde**, ahová a törvényes képviselő a gyermek felvételét kéri (a megfelelőt kérjük bejelölni):

- ☐ Napraforgó Bölcsőde, Szombathely, Bem J. u. 33.
- ☐ Csicsergő Bölcsőde, Szombathely, Bem J. u. 9.
- ☐ Csodaország Bölcsőde, Szombathely, Szűrcsapó u. 43-2.
- ☐ Bokréta Bölcsőde, Szombathely, Barátság u. 22.
- ☐ Kuckó Bölcsőde, Szombathely, Hadnagy u. 2.
- ☐ Meseház Bölcsőde, Szombathely, Fogaras u. 6.
- ☐ Százszorszép Bölcsőde, Szombathely, Váci M. u. 5.

Átírányítás esetén elfogadható bölcsőde:.....

A bölcsődei **ellátás** igénybe vételének várható **kezdet**e:.....

Azon körülmény(ek), amelyekre tekintettel a törvényes képviselő a gyermek bölcsődei felvételét kéri (a megfelelő(ke)t kérjük bejelölni):

- ☐ a gyermek szüleinek, gondozóinak, nevelőinek munkavégzése
- ☐ a gyermek szüleinek, gondozóinak, nevelőinek munkaerő-piaci részvételét elősegítő programban, képzésben való részvétele
- ☐ a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- ☐ a gyermeket egyedülálló (hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, vagy házastársától külön él, kivéve, ha élettársa van) szülője neveli

- ☐ a felvételre kért gyermekkel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma eléri vagy meghaladja a három főt
- ☐ a gyermek családja családgondozásban részesül, és a gyermek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szükség
- ☐ a gyermek szülője orvosilag igazolt állapota miatt az ellátást biztosítani egyáltalán nem vagy csak részben tudja
- ☐ a gyermeket gyámhatósági határozat alapján gyámként kirendelt hozzátartozója neveli
- ☐ a gyermek háztartásában (az egy lakásban együtt lakó személyek közössége) az 1 főre jutó havi jövedelem a mindenkori öregségi nyugdíjminimum legkisebb összegének 150%-át nem haladja meg

A	kérelem	egyéb	indoka:
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek. Hozzájárulok továbbá ahhoz, hogy Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata az általam közölt adatokat ellenőrizze.

Szombathely, év hó nap

.....

Szülő aláírása

Szülő aláírása

Ikt.sz.: - /

Felvételi könyv száma:

MEGÁLLAPODÁS

Mely létrejött egyrészről: Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény (9700 Szombathely, Bem J. u. 33) –, mint a bölcsődei ellátást biztosító intézmény, képviselőjében eljáró: **Sebestyén Bianka** intézményvezető (továbbiakban intézményvezető), a tagbölcsőde részéről (bölcsődevezető), másrészt a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

1. Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője:

Neve:

Születési neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

Szem. ig. száma:

között, az alábbi feltételek szerint.

2. A bölcsődei ellátást igénybe vevő:

Neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

TAJ száma:

3. Intézményben a bölcsődei ellátás kezdete: . év hónap napjától
a bölcsődei ellátás megszűnésének időpontja: év hó nap

4. Ellátás időtartama:

- határozatlan időtartamra: jogosultsági feltételek megszűnéséig.
- határozott időre: -ig biztosítja.

5. Bölcsődei ellátás a 1997. évi XXXI. tv. (továbbiakban Gyvt.) 42. §-a értelmében

A bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek, napközbeni ellátását kell biztosítani. Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

A bölcsődei ellátás keretében az alapellátáson túl – szolgáltatásként – speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

6. A bölcsődei ellátás megszüntetésének esetei a Gyvt. 37/A. § értelmében:

- 37/A. § (1) Ha e törvény másképp nem rendelkezik, a személyes gondoskodást nyújtó ellátás megszűnik
- a határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam - illetve a meghosszabbított időtartam - leteltével,
- a jogosultsági feltételek megszűnésével.
- (2) Az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérelmezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.
- (3) Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátást megszünteti, ha a jogosult a házi rendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.
- (4) Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat vagy törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult vagy törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat.
- Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

- Abban az esetben, ha a jogosult az ellátást három hónapig bejelentés nélkül nem veszi igénybe.
- A jogosult halála esetén.

A házi rend súlyos megsértése: A házi rend súlyos megsértésének minősül, ha a szülő a bölcsőde működési rendjét akadályoztatja. Ebben az esetben az intézményvezető gyermekvédelmi intézkedéseket is kezdeményezhet.

Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, vagy törvényes képviselőjét.

Egyet nem értés esetén a jogosult vagy törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül, a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtó határozatáig az ellátást biztosítani kell.

Az ellátás megszűnésekor a felek elszámolnak egymással, amely kiterjed

- a térítési díj rendezésére,
- az intézmény tárgyi eszközeiben okozott szándékos károkra.

7. A bölcsődei ellátásunk a gyermek számára a 15/1998.(IV.30) NM rendelet 41.§ alapján biztosítja:

- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja (10. melléklet), és a helyi szakmai programunk szerinti nevelés és gondozás feltételeit, és az ehhez kötelezően biztosítandó eszközöket és felszereléseket (11. melléklet).
- A gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítjuk a nevelés és gondozás feltételeit, a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét, a játéktevékenység feltételeit, a szabadban való tartózkodás feltételeit.
- A gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkeztetést. A bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani.

A bölcsődei ellátásunk a szülő számára biztosítja:

- A házi rend megismertetését
- Az adaptációhoz szükséges időt és feltételeket.
- A tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről.
- Megismerhesse a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentációkat.
- Megismerhesse a gyermekcsoport életét, napirendjét.
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon.
- Az intézmény működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot.

8. A tájékoztatási kötelezettséget a Gyvt.33§-a szerint kell megvalósítani: A személyes gondoskodás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell. A személyes gondoskodást nyújtó ellátás esetén az ellátás megkezdésekor az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét, tájékoztatni kell:

- Az ellátás tartalmáról és feltételeiről.
- Az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról, a törvényes képviselő köteles az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és azokban történő változásokról 8 napon belül információt szolgáltatni.
- Az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a távozás és a visszatérés rendjéről.
- Az érték -és vagyonmegőrzés módjáról.
- Az intézmény házirendjéről.
- A panaszjoga gyakorlásának módjáról.
- A fizetendő térítési, illetve gondozási díjról.
- A jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekképviselői fórumról.

A szülő a tájékoztatás megtörténtéről a megállapodás végén aláírásával nyilatkozik.

9. A Gyvt.146§ - 151.§ alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátása **személyi térítési díjának megfizetésére** a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő vagy más törvényes képviselő köteles, a jogviszony megkezdésének első napjától az intézménynek megfizetni.

A Gyvt.147.§ (2) alapján a bölcsőde esetében az intézményi térítési díjat külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő

foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására) valamint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan.

- A Gytv. 148§-a alapján a bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31-ig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg.

10. A gyermekétkeztetésére és a kedvezményekre, támogatásokra való jogosultság feltételei:

A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani, azaz ingyenes étkeznek, ha

- a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- gyermeket nevelésbe vették
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át,

11. A bölcsődei étkeztetésért és gondozásért fizetendő személyi térítési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles határidőre megfizetni.

A személyi térítési díjat havonként a tárgyhónap 12. napjáig kell befizetni (328/2011. Korm. rend. 16§ (1) alapján) készpénzben, amennyiben ez a nap hétfővégre, illetve ünnepnapra esik az azt követő első munkanapon.

Az étkezés reggelit, tízórait, ebédet és uzsonnát foglal magába.

A napi étkezési díj összege: Ft/nap (+ÁFA)

Az intézmény vállaljanevű gyermek Taj száma: napközbeni ellátását, bölcsődei alapellátás formájában hétköznapiokon 6:00 – 18:00 óra közötti időtartamban. **A bölcsődei ellátás térítés köteles.** (SZMJV 11/1993. (IV.1.) rendelete alapján).

A bölcsődei ellátás esetében a gyermek családjában egy főre jutó rendszeres jövedelmet kell figyelembe venni. Ingyenes ellátásban kell részesíteni azon gyermekeket, akikre a 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt) 150§ (5). (6) vonatkozik.

..... nevű gyermek után fizetendő **térítési díj összege:Ft/nap**

12. Amennyiben a **szülő nem fizeti meg a térítési díjat**, a következő hónaptól az intézmény vezetője felszólító levélben értesíti a szülőt a tartozásról. A felszólítást követően sem rendezett hátralék esetén az intézmény Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata felé továbbítja a rendezetlen számlát további intézkedésre.

13. Ha a **szülő gyermekét betegség vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe**, az intézmény vezetőjénél köteles bejelenteni a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést. Az étkezés lemondásánál a hiányzás első napját a szülőnek fizetni kell. A lemondást minden reggel 8:00-ig tudják a szülők az irodában telefonon vagy személyesen megtenni. A bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól a szülő vagy törvényes képviselő.

14. A **bölcsőde** nyáron 4 hétre, télen a két ünnep között **zárva tart a fenntartó döntése alapján**. A nyári zárás időpontjáról a szülőket február 15.-ig tájékoztatjuk. Nevelésgondozás nélküli munkanap a bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik az azt követő legközelebbi munkanap.

15. A szülői felügyeletet gyakorló személy **a házirendet betartja**, valamint együttműködik az ellátásban közreműködő személyekkel.

16. Bölcsődénk a Gyvt.35-36.§ alapján **Érdekképviseleti Fórumot** működtet, melynek munkájában a szülők, a dolgozók és az Önkormányzat képviselője vesznek részt.

Az Érdekképviseleti Fórum dönt az elé terjesztett intézményi panaszokról, intézkedéseket kezdeményez. Az Érdekképviseleti Fórumnak címzett panaszt az intézményvezetőnél kell benyújtani.

17. A szülő megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén **panaszával az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartóhoz fordulhat.**

18. A személyes adataim kezeléséről (2011.évi CXII. tv. 5.§ (1), a 1993. évi III. tv. 20§ értelmében a tájékoztatást megkaptam. Az intézmény tájékoztatott az országos rendszerbe való jelentésről. (KENYSZI)

19. **Hozzájárulok és engedélyezem,** hogy gyermekemről az intézményben készített fotókat, videófelvételeket a bölcsőde szakmai anyagaiban (Szakmai Program, tájékoztató, faliújság, szakmai előadások, konferenciák, honlapon, kiadványokon, szakmai filmekben stb.,) felhasználhassa és nyilvánosságra hozhassa.

Igen

Nem

Az ellátást igénylő kijelenti, hogy jelen megállapodásban és a házirendben foglaltakat megismerte, megértette és aláírásával egyidejűleg egy példányát átvette.

Szombathely, év hó nap

Szülő/gondviselő

Bölcsődevezető

Szombathelyi
Egyesített Bölcsődei Intézmény
9700 Szombathely, Bem J. u. 33.
Tel.: +36 (94) 501-550 Fax: 501-578

MEGÁLLAPODÁS- Időszakos gyermekfelügyelet

(alapellátáson túli szolgáltatás) igénybevételéhez

Létrejött egyrészt az Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény (9700 Szombathely, Bem József u. 33.) Csicsergő Bölcsődéje (9700 Szombathely, Bem J. u.9) másrészt

..... (szülő/gondviselő/gyám/

Lakcíme:

Intézmény által nyújtott szolgáltatás :

- a bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű nevelés-gondozás biztosítása játszótér között
- étkezés lehetősége – a szülő előre jelzett igénye szerint,
- nyugodt alvás, pihenés feltételeinek biztosítása adott esetben
- gyermekek szabadlevegőn tartózkodásának biztosítása
- életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő játéktevékenység, megfelelő készségfejlesztés biztosítása a háziasszony kisgyermeknevelő által
- a játszócsoportban a gyermek és a szülő együttjátékára is lehetőség van, ilyenkor a gyermeket a szülő gondozza

A szolgáltatás feltételei:

A Csicsergő Bölcsőde vállalja nevű gyermek részére játszótér szolgáltatás biztosítását hétköznapiakon 8.00 – 16.00 óra közötti időtartamban. Újabb egy óra fizetésre kötelezett a szülő minden megkezdett óra után.

A napi étkezési díj összege **391+106Ft= 497 Ft (az összeg 27% Áfa- tartalmaz).**

Az időszakos gyermekfelügyelet óradíja 400,- Ft, Az óradíjat naponta kell befizetni.

Az étkezés reggelit, tízórait, ebédet és uzsonnát foglal magába.

A szolgáltatás díj/étkezés fizetésére kötelezett személy neve:

Lakcíme:

A bölcsőde által nyújtott szolgáltatásokat a gyermek 6. életévének betöltéséig lehet igénybe venni. Amennyiben hosszabb ideig veszi igénybe a gyermek a játszótér szolgáltatást (bérletes igénybevétel), úgy fokozatosan kell a közösséghez szoktatni. Sajátos nevelési igényű gyermek csak a szülővel együtt veheti igénybe a szolgáltatást.

A 15/1998 (IV.30.) NM rendelet 43.§ (2) szerint meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt

bölcsődében nem gondolható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését.

Az együttműködés érdekében a **szülő vállalja**, hogy gyermeke bölcsődei játszóházi szolgáltatásának ideje alatt:

- aktívan közreműködik a háziasszony kisgyermeknevelővel, bölcsődevezetővel
- benyújtja a nyilatkozatot, hogy gyermeke egészséges,
- bemutatja a kötelező védőoltásokról szóló igazolást illetve Gyermekek egészségügyi kiskönyvet
- a bölcsődevezető/kisgyermeknevelő rögzíti a gyermek személyi adatain túl a szolgáltatás igénybevételének napját, időtartamát, kit, hol lehet értesíteni sürgős esetben
- befizeti a szolgáltatás/étkezés díját.

A Megállapodást és tájékoztatást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírták.

Szombathely,

.....

.....
törvényes képviselő

P.H.

bölcsődevezető

sz.ig. száma:

Szombathelyi
Egyesített Bölcsődei Intézmény
9700 Szombathely, Bem J. u. 33.
Tel.: +36 (94) 501-550 Fax: 501-578

H Á Z I R E N D

Bölcsőde címe:	Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény és Családi Napközi <u>Csicsergő Bölcsőde</u> 9700 Szombathely, Bem J.u.9.
Telefonszám:	505 - 636
Intézményvezető:	Pósfainé Sebestyén Bianka
Intézményvezető székhelye:	Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény és Családi Napközi 9700 Szombathely, Bem J. u. 33.
Telefon:	501 – 551 sebestyen.bianka@ebi.szombathely.hu
Bölcsődevezető:	Sántháné Viszkei Erzsébet santha.erzsebet@ebi.szombathely.hu
Bölcsődevezető helyettes:	Leibingerné Németh Elvira
Telefon:	505 - 636 Gyermekvédelmi felelős Péter Anita
Telefon	501 – 550 peter.anita@ebi.szombathely.hu
Gyermekjogi képviselő	Pál Andrea
Elérhetősége:	+36/20-4899 582 E-mail: pal.andrea@obdk.hu
Az intézmény fenntartója:	Szombathely MJV Önkormányzata 9700 Szombathely, Kossuth L. u. 1-3. Telefon: 0694/520-100 Elérhetőség: Egészségügyi és Közszolgálati Osztály Osztályvezető: Dr. Bencsics Enikő Bencsics. Eniko@szombathely.hu

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény és Családi Napközi tagbölcsődéibe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a gyermek törvényes képviselője terjeszthet elő a bölcsőde által kiadott formanyomtatványon. A kérelmet a bölcsőde vezetőjéhez kell benyújtani.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos, vagy a háziorvos, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, illetve a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a gyermek törvényes képviselőjével megállapodást köt az alábbiakról:

- az ellátás várható időtartamáról

- a fizetendő étkezési és gondozási személyi térítési díj mértékéről, a fizetésre vonatkozó szabályokról.
- a szolgáltatások formájáról, módjáról.

Intézmény által nyújtott szolgáltatás:

- A bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű nevelés-gondozás,
- Napi négyeszeri étkezés, nyugodt alvás, pihenés feltételeinek biztosítása
- Gyermek szabadlevegőn tartózkodásának biztosítása, egészséges életmód feltételeinek biztosítása
- Életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő játéktevékenység, megfelelő készségfejlesztés biztosítása
- Különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében gondozásba ágyazott rehabilitáció, rehabilitáció segítése.

A gyermek számára nyújtott szolgáltatások módja:

- életkorának megfelelő gyermekcsoportban a szükségleteinek, igényeinek, fejlettségének megfelelően kialakított napirend a kisgyermeknevelő egyénre szabott nevelő gondozó munkáján keresztül biztosítja a gyermek fejlődését, személyiségének kibontakoztatását

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- a bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. évét betöltötte,
- ha a gyermek az (1), illetve (2) bekezdés szerinti életkort elérte.
- a bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.
 - a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartás zavara miatt veszélyezteti a többi gyermek egészségét.
 - a házirend megsértése esetén.

Nyitva tartás: A bölcsőde munkanapokon 6.00 – 18.00-ig tart nyitva.

1. A bölcsőde munkanapokon reggel **6.00 - 8.00 óráig** fogadja az érkező gyermekeket, **8.30 - 10.00 óráig** érkezhetnek a délelőtti folyamán a gyerekek. A gyermekek hazavitelére közvetlenül az étkezések után **12.00 órakor**, illetve **15.15 – 18.00-ig** van lehetőség.
2. A bölcsődéből a gyermeket csak a szülői felügyeletet gyakorló személy, vagy az általa írásban megbízott, legalább 18. életévét betöltött személy viheti el.
3. Bölcsődébe érkezéskor, amíg a szülő a gyermeket át nem adja a kisgyermeknevelőjének, illetve távozáskor, miután a szülő gyermekét átvette, a bölcsőde egész területén **a szülő viseli a teljes felelősséget gyermekéért.**
4. A bölcsődei öltözőszekrény csak a gyermek ruhájának tárolását biztosítja. A bölcsődébe behozott, otthagyt **tárgyakért nem tudunk felelősséget vállalni.**
5. A bölcsődébe csak **egészséges gyermek** hozható. A közösség egészsége érdekében a 37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű vagy antibiotikumot szedő illetve fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. **A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell!**
6. A gyermek napközbeni megbetegedése esetén a kisgyermeknevelő haladéktalanul értesíti a szülőt, vagy ha őt nem sikerül elérni, akkor a szülő által előzetesen pontos

címmel és telefonszámmal megadott hozzátartozót, aki köteles mielőbb gondoskodni a gyermek elviteléről.

7. A térítési díj elszámolása érdekében a szülő köteles gyermeke bármilyen okból eredő távolmaradását a hiányzás kezdő napján 8.00-ig bejelenteni! Ez esetben már az adott naptól mentesítve lesz a személyi térítési díj fizetése alól.
9. A szülő a gyermek bölcsődei beszoktatása alatt a gyermekével együtt a csoportszobában tartózkodhat, de csak olyan tevékenységet folytathat, amely sem a saját sem a többi gyermek nevelését/gondozását nem zavarhatja!
- A beszoktatási időn túl, a kisgyermeknevelővel előzetesen egyeztetett időpontban lehetőség van a gyermek bölcsődei látogatására.
10. A gyermekkel kapcsolatos észrevételeket, kérdéseket, problémákat a kisgyermeknevelőkkel való személyes találkozás során, vagy **üzenő füzetbe** történő bejegyzéssel lehet megtenni vagy negyedévente szülői értekezleten, ahol a kisgyermeknevelővel személyes beszélgetésre van lehetőség.
11. **Az étkezési és a személyi térítési díjat előre jelzett napon kell befizetni. Ennek elmulasztása esetén a gyermeket a határnapot követően nem tudjuk fogadni!**
12. A bölcsőde alapfeladata körébe nem tartozó **szolgáltatásokat** csak térítés ellenében nyújt. Ezekre igény esetén külön megállapodást köt.
13. A gyermekcsoportokba **élelmiszert** behozni **TILOS!**
14. A bölcsőde egész területén és a bölcsőde udvarán a **dohányzás szigorúan tilos!**
15. A bölcsőde udvarára **kerékpárt behozni**, vagy az udvar területén **tárolni balesetveszélyes és tilos!**
16. A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen lehet tárolni, más helyiségbe betolni vagy bevinni tilos!
17. **A bölcsőde nyári és téli lezárását**, a szülők igényeihez igazodva, a fenntartó állapítja meg.
A lezárás ideje alatt igény szerint **ügyeletes bölcsődét biztosítunk.**
18. Az ellátás körülményeit érintő kifogások vagy egyéb sérelem esetén a **szülő panasszal**
élhet a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény és Családi Napközi vezetőjénél.
- A bölcsődében Szülői Érdekképviselői fórum működik. A gyermekjogi képviselő elérhetősége a gyermekköltözőkben rendelkezésre áll.
- A házirend hatálya kiterjed az intézmény valamennyi bölcsődébe járó gyermekekre és szüleikre, továbbá a bölcsőde valamennyi alkalmazottjára. A Házirend aláírásával egy időben lép hatályba, visszavonásig érvényes.

Szombathely, 2015. július 17.

Pósfainé Sebestyén Bianka
Intézményvezető

Dr. Puskás Tivadar